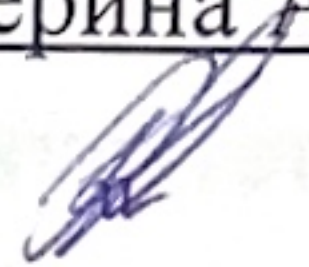

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет економіки та управління
Кафедра управління

«Допущено до захисту»
Завідувач кафедри управління
д.н.держ.упр.,доц.

Рябець Катерина Анатоліївна

(підпис)
«01» грудня 2025 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: «Управління матеріально-технічним забезпеченням
діяльності приватного закладу освіти»

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

**073.00.03. Управління закладом освіти (за рівнями)
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

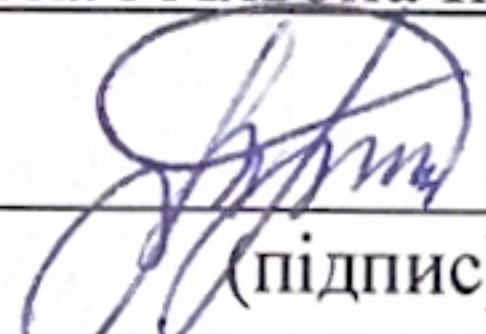
Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 073 Менеджмент

Кваліфікація: магістр менеджменту

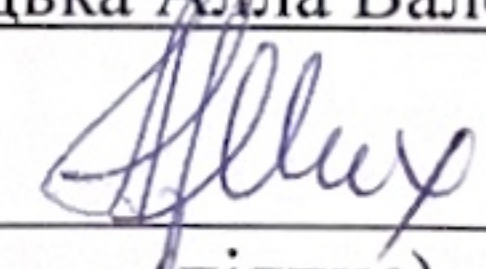
Виконав (ла)
студент (ка) групи УЗОм-1-24-14з

Ткач Альона Ігорівна

(підпис)

Науковий керівник
к.пед.н., доцент

Михацька Алла Валер'янівна

(підпис)

Київ – 2025

АННОТАЦІЯ

Ткач Альона Ігорівна

Управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності приватного закладу освіти. К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, Факультет економіки та управління, 2025.

Науковий керівник – Михацька Алла Валер'янівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри управління Факультету економіки та управління

У кваліфікаційній магістерській роботі розглянуто теоретичні аспекти матеріально-технічного забезпечення діяльності приватних закладів освіти. Розкрито сутність поняття матеріально-технічного забезпечення, особливості управління ним у приватних закладах освіти. Здійснено характеристику та аналіз управління матеріально-технічним забезпеченням на прикладі Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі». Запропоновано шляхи удосконалення управління, оптимізацію ресурсів та впровадження інноваційних технологій.

Ключові слова: матеріально-технічне забезпечення, управління, приватний заклад освіти, освітнє середовище, Монтессорі-методика, нормативно-правові засади, удосконалення.

Структура роботи: робота містить вступ, два розділи, висновки, список використаної літератури та додатки. Обсяг роботи – 82 сторінок, 11 рисунків, 1 додаток. Кількість використаних джерел – 87 на 9 сторінках.

ANNOTATION

Tkach Alona Ihorivna

Management of Material and Technical Support for the Activities of a Private Educational Institution. Qualification Master's Thesis. Kyiv: Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, Faculty of Economics and Management, 2025.

Scientific Supervisor – Alla V. Mykhatska, PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor, Department of Management.

The master's thesis explores theoretical foundations of material and technical support in private educational institutions. The essence of the concept of material and technical support and the specifics of its management in the private sector are clarified. The current state of management of material and technical resources is analysed using the example of the Montessori School-Kindergarten "Sofi-Emili". Practical recommendations are proposed for improving management processes, optimising resources, and implementing innovative technologies.

Keywords: material and technical support, management, private educational institution, educational environment, Montessori method, regulatory framework, improvement.

Structure of the thesis: introduction, two chapters, conclusions, list of references (87 sources), and appendices. Total volume – 82 pages, including 11 figures and 1 appendix.

Управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності приватного
закладу освіти

ЗМІСТ

ВСТУП.....	
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ МАТЕРІАЛЬНО- ТЕХНІЧНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИВАТНОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ	
1.1. Поняття матеріально-технічного забезпечення діяльності у приватному закладі освіти	
1.2. Управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності у приватному закладі освіти.....	
1.3. Нормативно-правові засади матеріально-технічного забезпечення діяльності приватного закладу освіти.....	
Висновки до розділу 1	
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ МАТЕРІАЛЬНО- ТЕХНІЧНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИВАТНОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ	
2.1. Характеристика матеріально-технічного забезпечення діяльності у Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі»	
2.2. Аналіз управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі».....	
2.3. Шляхи удосконалення управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності у Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі».....	
Висновки до розділу 2.....	
ВИСНОВКИ.....	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Управління матеріально-технічним забезпеченням є критичним елементом стратегічного менеджменту приватного закладу освіти, що безпосередньо впливає на його конкурентоспроможність, імідж та якість освітньої послуги. На відміну від державних установ, у приватному секторі матеріально-технічне забезпечення є не просто інструментом, а важливою ціннісною пропозицією для батьків, яка вимагає постійних інвестицій та висококваліфікованого управління.

Актуальність дослідження зумовлена низкою специфічних чинників. По-перше, це потреба в унікальному середовищі. Для закладу, який працює за альтернативною педагогічною системою (наприклад, Монтесорі), матеріально-технічне забезпечення має бути високоспеціалізованим (оригінальні дидактичні матеріали, відповідне зонування). Ефективне управління цим процесом забезпечує точність реалізації методики, що є основою його функціонування. По-друге, це забезпечення конкурентоспроможності, адже успішне управління матеріально-технічним забезпеченням у приватному секторі освіти передбачає збалансування інновацій (STEAM, цифрові технології, власні безпекові системи) та економічної ефективності. По-третє, це високі очікування батьків як замовників освітньої послуги, оскільки приватні заклади зіштовхуються з надзвичайно високими очікуваннями щодо безпеки, комфорту та оснащення, а це вимагає удосконалення механізмів управління ресурсами, включаючи впровадження ефективних систем обліку, моніторингу задоволеності (батьки/педагоги) та стратегічного планування оновлення. І нарешті, це комплексний підхід до безпеки, адже в умовах сучасних викликів, актуальність підсилюється необхідністю належного управління захисною інфраструктурою (облаштування укриттів, охорона, відеоспостереження), що є критичним фактором для забезпечення безперервності освітнього процесу.

Таким чином, дослідження сприятиме розробці теоретичних та практичних рекомендацій щодо підвищення якості управлінських рішень у сфері матеріально-технічного забезпечення діяльності приватних закладів освіти, що прямо впливає на їхню стійкість та якість освітніх послуг.

Серед учених, що займалися проблемними питаннями управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності підприємств, установ та організацій, варто виділити таких як А.С. Гордійчук, А.Ю. Жулавський, Н.В. Збагерська, Т.В. Кузнєцова, А.О. Литвиненко, А.А. Пилипенко, Н.В. Сидоренко, О.А. Стахів, В.О. Шишкін та інші. Разом з тим, практичні аспекти забезпечення ефективності управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності у приватних закладах освіти потребують поглибленого вивчення.

Мета кваліфікаційної роботи – дослідити особливості управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності приватного закладу освіти – Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі» та запропонувати шляхи його удосконалення.

Для досягнення мети в роботі були поставлені наступні завдання:

- дослідити сутність матеріально-технічного забезпечення діяльності закладу освіти та особливості його управління;
- визначити нормативно-правові засади матеріально-технічного забезпечення діяльності закладу освіти;
- надати характеристику та здійснити аналіз управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності у Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі»;
- запропонувати шляхи удосконалення управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності у Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі».

Об'єкт дослідження – діяльність приватного закладу освіти – Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі».

Предметом дослідження є управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності приватного закладу освіти – Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі».

У процесі проведення дослідження ми застосували такі **методи**: теоретичний аналіз літератури; інформаційно-пошукова діяльність; методи системного, причинно-наслідкового та порівняльного аналізу; анкетування та методи математичного обрахунку даних.

Теоретичне значення дослідження полягає в тому, що нами розглянуто поняття матеріально-технічного забезпечення у закладі освіти, досліджено особливості управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності у закладі освіти та визначено нормативно-правові засади матеріально-технічного забезпечення діяльності закладу освіти

Практичне значення дослідження полягає в тому, що на прикладі приватного закладу освіти – Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі» – досліджено особливості управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності даного закладу освіти та запропоновано шляхи його удосконалення.

Апробація результатів дослідження.

Результати проробленої роботи викладені у тезах «Особливості управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності приватного закладу освіти» та представлені на Міжнародній мультидисциплінарній науковій інтернет-конференції «Сто другі економіко-правові дискусії. Серія Соціальні та гуманітарні науки» (25-26 листопада 2025 р.)

Структура кваліфікаційної роботи включає вступ, два розділи, висновки до розділів, загальні висновки, список використаних джерел, що містить 87 найменувань на 9 сторінках, додатки. Повний обсяг роботи складає 82 сторінки, основний текст розміщено на 69 сторінках. Робота містить 11 рисунків та 1 додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИВАТНОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

1.1. Поняття матеріально-технічного забезпечення діяльності у приватному закладі освіти

У кожній державі освіта реалізується через заклади освіти, які є основними інституціями забезпечення права громадян на здобуття якісної освіти відповідно до державних стандартів. Вони функціонують як складова системи освіти і мають чітко визначений правовий статус, структуру, функції та повноваження.

Заклад освіти – це структурно оформлена, офіційно зареєстрована у встановленому законом порядку установа або організація, основною метою якої є здійснення освітньої діяльності. Це самостійна інституція, що має відповідну матеріальну базу, педагогічний колектив, статут, а також забезпечує реалізацію освітніх програм різного рівня й спрямування [9, с. 21].

Згідно із Законом України «Про освіту», заклад освіти – це «юридична особа публічного чи приватного права, основним видом діяльності якої є освітня діяльність» [21]. Тобто, це юридична особа, яка має ліцензію (у випадках, визначених законодавством) на провадження освітньої діяльності, здійснює освітній процес та забезпечує здобуття освіти певного рівня. Він може бути державним, комунальним або приватним, засновуватись фізичними чи юридичними особами, а також органами державної влади чи місцевого самоврядування.

Основними характеристиками закладу освіти є:

- організаційна автономія, що передбачає можливість самостійного визначення внутрішньої структури, розкладу, форм навчання, напрямів розвитку;
- педагогічна автономія, яка дозволяє вчителям добирати форми, методи, засоби навчання відповідно до освітньої програми;
- академічна автономія, що дає можливість формувати власні освітні програми в межах державних стандартів;
- фінансова автономія, яка передбачає самостійне розпорядження бюджетними та позабюджетними коштами [42, с. 303].

У системі загальної середньої освіти функціонують різні типи закладів освіти. Наразі популярності набувають приватні школи, ліцеї, коледжі.

За визначенням, приватний заклад освіти – це установа недержавної форми власності, створена фізичними чи юридичними особами для надання освітніх послуг відповідно до законодавства, з фінансуванням за рахунок засновників і плати за навчання [21]

Різниця в управлінні між приватним та комунальним закладами загальної середньої освіти ґрунтується, передусім, на їхній формі власності та підпорядкуванні. Так, власником комунального закладу освіти є територіальна громада, тому управлінські рішення та фінансова політика підпадають під бюджетне законодавство та регуляторні акти місцевої влади. Власником приватного закладу освіти є особа або організація; це дає засновнику значну свободу у визначенні стратегії, кадрових питань та використання коштів, за винятком тих аспектів, що регулюються законодавством про освіту (наприклад, державні стандарти освіти).

Істотною є різниця й у кадровій політиці. У комунальному закладі освіти призначення керівника відбувається через конкурс, його робота жорстко регламентована. Педагогічні працівники також наймаються згідно з типовими правилами, а їхня заробітна плата залежить від державних тарифних сіток. У приватному закладі освіти власник має прямий вплив на вибір керівника та може встановлювати інші, конкурентніші умови оплати

праці для педагогів, що часто дозволяє залучати більш кваліфіковані або вузькоспеціалізовані кадри.

Також приватні заклади освіти можуть самостійно та оперативно вирішувати питання матеріально-технічного забезпечення, інвестицій у розвиток, оскільки не обмежені тривалими та складними бюджетними процедурами і тендерами. Це дозволяє швидше адаптуватися до потреб освітнього процесу (закупівля обладнання, ремонт). Своєю чергою, комунальні заклади освіти повинні суворо дотримуватися законодавства про публічні закупівлі та бюджетного кодексу.

Отже, головна відмінність полягає у суб'єкті власності, який визначає рівень автономії, джерела фінансування та процедури прийняття ключових управлінських рішень.

У закладі освіти формується освітнє середовище – це «сукупність умов, у яких відбувається навчання, виховання, розвиток і соціалізація здобувачів освіти» [31, с. 44]. Це середовище включає не лише фізичний простір, матеріально-технічну базу, а й психологічний клімат, стиль педагогічної взаємодії, систему цінностей, традицій, норми поведінки, а також організацію повсякденного життя учасників освітнього процесу.

На думку О.М. Дроздової, «освітнє середовище – це спеціально організований простір, у якому забезпечується особистісний розвиток здобувачів освіти, реалізується індивідуальна траєкторія навчання, формуються ключові компетентності, підтримується мотивація до навчання та самопізнання [18, с. 82].

Спираючись на ідеї В.Ю. Бикова, який розглядає освітнє середовище як соціально-педагогічну систему, що поєднує в собі:

- фізичний компонент (матеріально-технічна база, просторово-предметне наповнення);
- інформаційний компонент (зміст освіти, доступ до ресурсів, цифрові технології);

- соціальний компонент (стосунки між учасниками освітнього процесу, педагогічний стиль взаємодії);
- культурно-ціннісний компонент (традиції, морально-етичні орієнтири, атмосфера школи);
- психологічний компонент (відчуття безпеки, підтримки, визнання, прийняття) [4].

З визначень науковців ми можемо вивести своє бачення освітнього середовища – це спеціально організована система, що являє собою сукупність взаємопов'язаних умов (фізичних, інформаційних, соціальних і психологічних), в якій відбувається комплексний процес навчання, виховання, розвитку, соціалізації та особистісного становлення учнів. Саме через освітнє середовище реалізуються стратегічні цілі закладу освіти, формується освічена, соціально активна, відповідальна особистість. Якість освітнього середовища безпосередньо впливає на освітні результати, психологічне благополуччя учнів, професійне самовираження вчителів, атмосферу в колективі.

Згідно з положеннями Концепції «Нова українська школа», освітнє середовище має бути безпечним, інклюзивним, мотивувальним і сучасним. Його основними характеристиками є: дитиноцентризм – повага до особистості здобувача освіти, врахування його потреб, інтересів, індивідуальних особливостей; партнерська взаємодія між учнями, педагогами та батьками; розвивальний характер – стимулювання творчості, самостійності, критичного мислення; варіативність – можливість вибору форм, методів, напрямів навчальної діяльності; інтеграція ресурсів – поєднання традиційних і новітніх засобів навчання [44, с. 108].

Освітнє середовище є відображенням цінностей закладу освіти і визначає не лише якість здобутої освіти, а й рівень психологічного комфорту, мотивацію до навчання, здатність до самореалізації й соціальної інтеграції.

Важливим компонентом формування якісного освітнього середовища виступає його матеріально-технічне забезпечення, яке дозволяє створити

необхідні умови для реалізації освітнього процесу, впровадження сучасних педагогічних технологій та забезпечення комфортного й безпечного перебування здобувачів освіти у закладі.

У науковій літературі можна знайти різні трактування цього поняття.

Так, І.М. Бойчик називає матеріально-технічне забезпечення «системою заходів і ресурсів, спрямованих на створення, підтримання та розвиток матеріальної бази для здійснення виробничої, господарської чи іншої діяльності» [7, с. 93].

Свою чергою, О.В. Низковська говорить про матеріально-технічне забезпечення як про «сукупність технічних засобів, обладнання, ресурсів і матеріалів, необхідних для забезпечення безперервного функціонування будь-якого процесу чи системи» [37, с. 15].

А.С. Гордійчук під матеріально-технічним забезпеченням розуміє «організовану діяльність, спрямовану на своєчасне постачання об'єкта необхідними матеріалами, інструментами, устаткуванням і технікою, що забезпечують ефективне виконання його функцій» [8, с. 67].

Отже, матеріально-технічне забезпечення – це організована система заходів, ресурсів та діяльності, спрямована на своєчасне створення, постачання, підтримку та розвиток сукупності технічних засобів, обладнання, матеріалів та інструментів, що є необхідними для забезпечення безперервного, ефективного та якісного функціонування будь-якого процесу чи системи.

Якщо звернутися безпосередньо до поняття матеріально-технічного забезпечення діяльності закладу освіти, тут також є різні думки.

За визначенням О.А. Мартинюк, матеріально-технічне забезпечення становить інфраструктурну основу освітнього середовища, що включає будівлі, меблі, навчальні кабінети, сучасні технічні засоби навчання, комп'ютерну техніку та лабораторне обладнання, необхідне для реалізації освітніх програм згідно з державними стандартами [34, с. 91].

Г.М. Подорожній вважає, що матеріально-технічне забезпечення закладу освіти є ключовим чинником створення безпечного, зручного й доступного освітнього простору; воно охоплює інженерні мережі, освітлення, вентиляцію, меблювання, навчальні матеріали, комп'ютерну техніку та додаткове обладнання [48, с. 67].

На думку В.В. Рубцова, матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності в закладі освіти представляє собою комплекс ресурсів, що створює матеріальну основу для надання якісних освітніх послуг, включаючи дітей з особливими освітніми потребами [72].

Отже, матеріально-технічне забезпечення діяльності закладу освіти – це вся сукупність обладнання, приміщень, меблів, навчальних матеріалів та інженерних систем, що створюють безпечне, функціональне та комфортне середовище, необхідне для якісного навчання, виховання і розвитку учнів.

Основні складові матеріально-технічного забезпечення приватного закладу освіти зображені на рис. 1.1.

Так, *навчальні приміщення* є основою освітнього процесу, яка включає всі простори, призначені безпосередньо для навчання. До них належать:

- кабінети загальноосвітніх предметів (українська мова та література, математика, історія, іноземні мови тощо), які повинні бути облаштовані відповідно до вимог державних стандартів та наповнені сучасними навчальними матеріалами;
- лабораторії для занять з природничих дисциплін (фізики, хімії, біології) мають бути обладнані приладами, реактивами, захисними засобами та меблями, стійкими до хімічних впливів;
- кабінети інформатики забезпечуються комп'ютерами з ліцензійним програмним забезпеченням, периферійними пристроями (принтерами, сканерами) та доступом до Інтернету;
- спеціалізовані аудиторії (музичні, мистецькі, трудового навчання) повинні відповідати специфіці предмета – мати відповідні інструменти, матеріали, технічні пристрої;

- ресурсні кімнати та медіатеки, де учні можуть працювати індивідуально чи в групах, користуючись літературою, комп'ютерами та електронними носіями [33, с. 108].

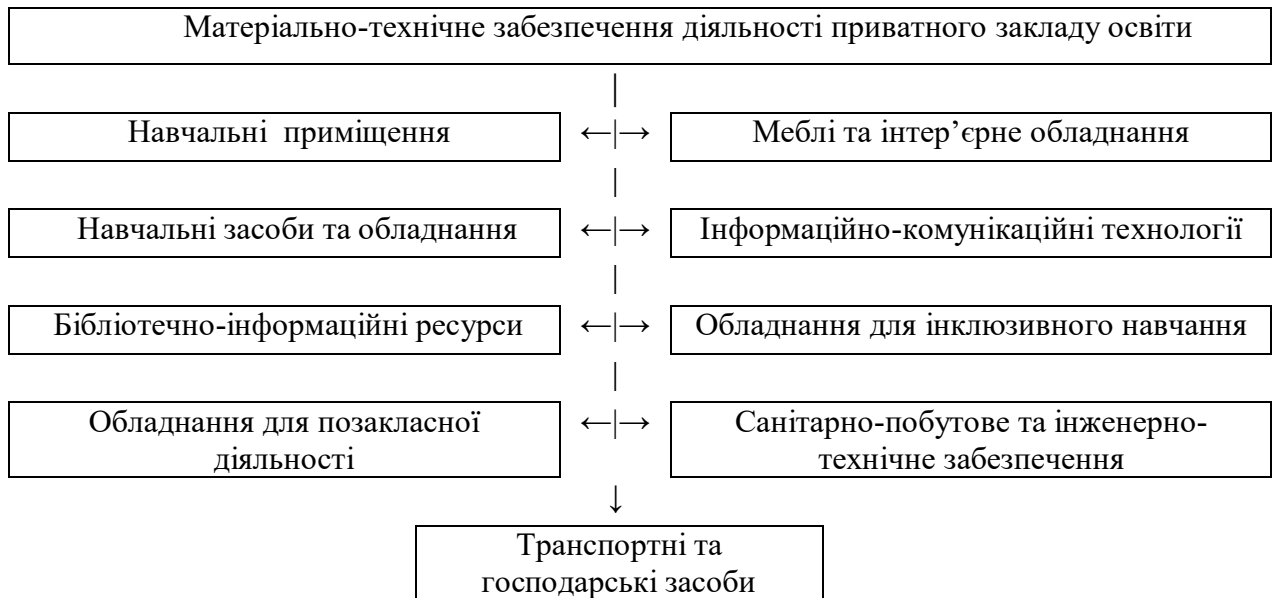

Рис. 1.1. Основні складові матеріально-технічного забезпечення діяльності приватного закладу освіти (сформовано автором на основі джерела [33, с. 108])

Такий компонент як *меблі та інтер'єрне обладнання* включає всю необхідну інфраструктуру для організації навчального простору:

- шкільні парти та стільці, що відповідають віковим особливостям учнів, повинні бути ергономічними, регульованими та безпечними;
- меблі для вчителів – столи, стільці, тумби, шафи для зберігання методичних матеріалів;
- меблі для зберігання – книжкові полиці, шафи, сейфи для цінних речей та техніки;

У сучасних школах особливо важливою є модульність і мобільність меблів, що дає змогу змінювати конфігурацію класу залежно від формату заняття. У закладах з інклюзивною освітою використовуються адаптовані

меблі для дітей з ООП (наприклад, ортопедичні стільці, регульовані столи, пуфи для відпочинку тощо) [33, с. 109].

Навчальні засоби та обладнання – це елементи, без яких неможлива реалізація змісту освіти. Сюди входять:

- класичні засоби навчання: карти, глобуси, таблиці, макети, моделі, муляжі тощо, які забезпечують наочність та полегшують засвоєння матеріалу;
- інструменти та обладнання для експериментів: лінійки, мікроскопи, терези, пробірки, вимірювальні прилади;
- навчально-дидактичні матеріали: картки для самостійної роботи, ігрові набори, пазли, логічні схеми, роздатковий матеріал;
- матеріали для практичної діяльності: папір, ножиці, фарби, тканина, дерево – залежно від предмету (особливо в трудовому навчанні, мистецтві тощо) [33, с. 109].

Інформаційно-комунікаційні технології є потужним ресурсом модернізації освіти, який включає:

- комп'ютери, ноутбуки, планшети – персональні та учнівські;
- інтерактивні дошки, мультимедійні проектори, телевізори, які допомагають урізноманітнити форми подання навчального матеріалу;
- принтери, сканери, документ-камери, що забезпечують роздрук і демонстрацію матеріалів;
- інтернет-мережа з Wi-Fi, яка має бути стабільною і доступною в усіх навчальних зонах;
- програмне забезпечення: навчальні програми, електронні підручники, програми тестування, платформи для дистанційного навчання (Zoom, Google Classroom, Moodle тощо) [33, с. 110].

Така складова як *бібліотечно-інформаційні ресурси* відповідає за доступ до інформації та знань у різних формах, а саме:

- бібліотечний фонд, який включає підручники, довідники, словники, художню та науково-популярну літературу;

- періодичні видання: журнали, газети, фахові педагогічні видання;
- електронні ресурси: електронні бібліотеки, бази даних, цифрові підручники та збірники;
- куточки читача або читальні зали з доступом до комп'ютерів або мультимедійного контенту;
- автоматизовані бібліотечні системи (там, де впроваджено), що дають змогу вести електронний каталог, оформляти книговидачу та облік літератури [33, с. 110].

Щодо *обладнання для інклюзивного навчання*, то ця складова передбачає створення доступного й комфортного простору для дітей з особливими освітніми потребами, що гарантує рівність у здобутті освіти. Це:

- спеціалізовані меблі: регульовані парти й стільці, які враховують фізіологічні особливості дитини (наприклад, для учнів із ДЦП);
- підсилювальні пристрої для слуху, індукційні петлі, FM-системи - для дітей з порушенням слуху;
- збільшувальні пристрої, лупи, спеціальні екрани, програми екранного доступу – для учнів із порушенням зору;
- тактильні матеріали, піктограми, комунікативні таблиці, картки PECS – для дітей з аутизмом або інтелектуальними порушеннями;
- спеціальні клавіатури, джойстики, трекболи, адаптовані мишки – для учнів з обмеженою моторикою;
- обладнання для сенсорної розвантаження: сенсорні кімнати, сухі басейни, підвісні гойдалки, світлові панелі, інтерактивні проекції;
- пандуси, поручні, підйомники – для фізичного доступу до приміщень.

Ці засоби сприяють не лише навчанню, а й психологічному комфорту учня з особливими освітніми потребами у загальноосвітньому просторі [33, с. 111].

Обладнання для позакласної діяльності, своєю чергою, забезпечує всебічний розвиток дитини за межами уроків і включає:

- спортивне обладнання: м'ячі, скакалки, гімнастичні мати, обручі, тенісні столи, шведські стінки, баскетбольні щити, тренажери тощо;
- музичні інструменти: фортепіано, баяни, гітари, синтезатори, ударні інструменти, мікрофони – для організації музичних гуртків, хорів, ансамблів;
- обладнання для театральної діяльності: костюмерна, гримерна зона, сценічне освітлення, звукопідсилююча апаратура;
- обладнання для гурткової роботи: інструменти для технічної творчості (паяльники, викрутки, конструктори), матеріали для рукоділля, малювання, ліплення;
- настільні ігри, розвивальні набори – для організації дозвілля, інтелектуального розвитку та соціалізації дітей.

Позакласна діяльність значною мірою впливає на формування цілісної особистості та реалізацію інтересів і талантів учнів [33, с. 111].

Блок *санітарно-побутового та інженерно-технічного забезпечення* дозволяє створити безпечні та комфортні умови для життєдіяльності учасників освітнього процесу. До нього входять:

- системи життєзабезпечення: водопостачання і водовідведення – доступ до питної води, санітарні вузли; опалення і вентиляція – підтримання стабільного температурного режиму; освітлення – природне і штучне, з дотриманням санітарних норм; електропостачання – для функціонування всіх технічних засобів;
- санітарно-гігієнічні приміщення: туалети з необхідним оснащенням, мило, рушники/сушарки, контейнери для сміття; окремі туалети або кабінки для учнів з інвалідністю; душові (у спортивних залах або гуртожитках);
- їдальня або харчоблок: обладнана кухня, роздаткова зона, холодильники, плити, посудомийки; обідня зала з відповідними меблями;
- зони відпочинку та рекреації: шкільні подвір'я, альтанки, лавки, зелені насадження; внутрішні рекреаційні простори (коридори, хол, м'які куточки для відпочинку);

- системи безпеки: вогнегасники, пожежна сигналізація, інструкції з евакуації; камери відеоспостереження, домофони, охоронні пункти [33, с. 108].

Така складова, як *транспортні та господарські засоби* є актуальною для приватних закладів освіти. Вона включає:

- шкільні автобуси, які забезпечують підвезення учнів до школи та повинні відповідати нормам безпеки, мати ремені безпеки, супровід;
- господарський інвентар: прибиральна техніка (відро, мопи, пиłosоси, візки для прибирання); інструменти для дрібного ремонту (молотки, викрутки, лопати, електроінструменти);
- механізми для обслуговування території: газонокосарки, снігоочисники, шланги для поливу;
- склади та підсобні приміщення: місця зберігання запасів матеріалів, обладнання, харчів, техніки [33, с. 112].

Отже, матеріально-технічне забезпечення діяльності є важливою складовою функціонування та розвитку приватного закладу освіти. Воно включає в себе сукупність приміщень, обладнання, засобів навчання, інформаційно-комунікаційних технологій, інженерних мереж та інфраструктури, необхідних для реалізації освітнього процесу відповідно до вимог державних стандартів та потреб учасників освітнього процесу.

1.2. Управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності у приватному закладі освіти

Приватний заклад освіти є закладом, заснованим на приватній формі власності, основним видом діяльності якого є освітня діяльність, яка здійснюється на відповідному рівні згідно з чинним законодавством України [10, с. 34]. Водночас, як і будь-яка інша установа, приватний заклад освіти є складним організаційно-господарським утворенням, яке потребує

ефективного та гнучкого менеджменту для досягнення своїх освітніх цілей та забезпечення фінансової сталості.

Управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності у приватному закладі освіти є цілеспрямованим процесом планування, організації, контролю та аналізу діяльності, пов'язаної з придбанням, оновленням, експлуатацією, обліком і утилізацією матеріально-технічних ресурсів, необхідних для ефективного функціонування та розвитку освітнього середовища [10, с. 45].

Управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності у приватному закладі освіти включає наступні напрями:

- виявлення потреб у ресурсах;
- формування фінансових запитів;
- залучення фінансування;
- проведення закупівель;
- моніторинг використання ресурсів;
- забезпечення відповідності нормативним вимогам та стандартам безпеки [10, с. 52].

Управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності у приватному закладі освіти є процесом систематичним, що передбачає взаємодією чотирьох видів управлінських дій: планування – організацію – мотивацію – контроль. Відсутність системного підходу призводить до стихійності процесу, зростання витрат і зниження якості освітніх послуг [76, с. 92].

Так, планування – це процес, що передбачає прогнозування потреб у ресурсах, визначення пріоритетів та термінів, в які буде їх задоволення з урахуванням фінансової можливості закладу освіти, а також потреб освітнього процесу.

Організація – це процес забезпечення чіткого розподілу обов'язків між працівниками, формування ефективних каналів постачання та зберігання матеріальних цінностей.

Мотивація – це сукупність взаємозв'язаних заходів, які стимулюють працівників до досягнення індивідуальних та спільних цілей діяльності закладу освіти.

Контроль- це система спостережень і перевірки, яка дає змогу вчасно виявляти відхилення від запланованих показників і коригувати дії задля досягнення поставлених цілей [74, с. 92].

Успішне управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності у приватному закладі освіти базується на злагодженому функціонуванні чотирьох управлінських дій: планування потреб, організації ресурсного забезпечення, мотивації учасників освітнього процесу та контролю ефективності використання матеріально-технічної бази.

Так, планування – це перший, стратегічно важливий етап управління, який визначає напрям розвитку матеріально-технічної бази приватного закладу. Від якості планування залежить ефективність усього управлінського процесу та раціональність використання ресурсів [46, с. 47].

Зміст планування матеріально-технічним забезпеченням діяльності у приватному закладі освіти включає:

1. Оцінювання наявного матеріально-технічного забезпечення:
 - аналіз стану будівель, приміщень, обладнання, техніки, меблів;
 - виявлення зношеного або застарілого обладнання;
 - інвентаризація наявних ресурсів;
 - аналіз відповідності матеріальної бази сучасним освітнім вимогам, санітарним та безпековим нормам.
2. Визначення реальних потреб приватного закладу освіти:
 - на основі освітньої програми, кількості здобувачів освіти, кадрового складу;
 - із врахуванням інклюзивних потреб, цифровізації, STEM-освіти тощо;
 - формування пріоритетів – що потрібно закупити або оновити в першу чергу.

3. Формування коротко- та довгострокових планів розвитку матеріально-технічної бази:

- короткострокове планування (1 рік) – забезпечення нагальних потреб;
- середньо- та довгострокове планування (3-5 років) модернізація, енергозбереження, цифрова трансформація тощо;
- поетапне впровадження змін з урахуванням фінансових можливостей.

4. Бюджетне планування та обґрунтування потреб:

- складання кошторису;
- підготовка фінансових запитів до засновника, органів управління освітою;
- обґрунтування потреб у закупівлях;
- пошук додаткових джерел фінансування (грантів, проєктів, спонсорської допомоги).

5. Координація з іншими напрямками діяльності закладу:

- узгодження планів матеріального забезпечення з навчальним планом;
- передбачення потреб для проведення ЗНО, олімпіад, проєктів;
- інтеграція в загальну стратегію розвитку закладу [47, с. 10].

Отже, функція планування в управлінні матеріально-технічним забезпеченням діяльності приватного закладу освіти полягає у визначенні обсягів, пріоритетів і джерел ресурсів, необхідних для забезпечення якісного та безпечного освітнього процесу відповідно до стратегічних цілей його розвитку.

Організація – це друга ключова функція управління, яка полягає у реалізації запланованих заходів щодо забезпечення приватного закладу освіти усім необхідним для здійснення освітнього процесу. Вона охоплює весь комплекс дій з налагодження процесів постачання, розподілу, експлуатації та обліку матеріально-технічних ресурсів [74, с. 316].

Зміст функції організації в управлінні матеріально-технічним забезпеченням діяльності у приватному закладі освіти включає:

1. Проведення процедур закупівлі матеріально-технічних ресурсів:
 - оголошення тендерів або здійснення прямих закупівель відповідно до законодавства;
 - вибір постачальників на основі ціни, якості, умов поставки;
 - оформлення договорів, актів прийому-передачі, рахунків-фактур.
2. Логістика та приймання обладнання:
 - організація транспортування обладнання, техніки, меблів;
 - перевірка цілісності, комплектації, відповідності замовленому;
 - оформлення первинної документації щодо надходження майна.
3. Раціональний розподіл матеріально-технічних ресурсів:
 - визначення відповідальних осіб або підрозділів за користування майном;
 - забезпечення кабінетів, лабораторій, спортзалів, медичних пунктів тощо;
 - встановлення правил експлуатації та зберігання обладнання.
4. Організація обліку та матеріальної відповідальності:
 - закріплення майна за матеріально відповідальними особами;
 - ведення інвентарних книг, електронних баз даних;
 - організація своєчасного технічного обслуговування, дрібного ремонту;
 - маркування, паспортизація обладнання.
5. Забезпечення ефективного використання ресурсів:
 - створення умов для оптимального завантаження приміщень і техніки;
 - запобігання простою обладнання або дублюванню закупівель;
 - впровадження системи внутрішньої логістики (обмін між кабінетами, підрозділами).
6. Взаємодія з іншими структурами:

- координація з бухгалтерією, господарською службою, постачальниками, службами безпеки;
- забезпечення дотримання норм пожежної безпеки, охорони праці, санітарних вимог;
- співпраця з органами місцевого самоврядування, управлінням освіти [47, с. 11].

Отже, функція організації в управлінні матеріально-технічним забезпеченням діяльності приватного закладу освіти полягає у практичному здійсненні всіх дій, що забезпечують доставку, облік, розподіл і ефективне використання ресурсів відповідно до потреб освітнього процесу.

Мотивація – це управлінська функція, спрямована на стимулювання всіх учасників освітнього процесу до ефективного використання та дбайливого ставлення до матеріально-технічних ресурсів. Вона передбачає створення умов, за яких персонал освітнього закладу зацікавлений у збереженні, раціональному використанні та розвитку матеріально-технічної бази [74, с. 317].

Зміст функції мотивації в управлінні матеріально-технічним забезпеченням діяльності у приватному закладі освіти включає:

1. Формування усвідомленого ставлення до матеріальних ресурсів:
 - проведення роз'яснювальної роботи серед педагогічного, технічного персоналу та учнів щодо важливості МТЗ;
 - включення принципів ощадливого використання ресурсів у внутрішні політики закладу.
2. Матеріальне стимулювання працівників:
 - заохочення (премії, подяки, грамоти) за ефективне використання або збереження обладнання;
 - додаткові виплати завгоспам, техперсоналу за добросовісне виконання обов'язків;
 - залучення педагогів до участі в конкурсах на отримання грантів для оновлення матеріально-технічного забезпечення.

3. Нематеріальна мотивація:

- визнання заслуг працівників у колективі;
- створення умов для підвищення кваліфікації у сфері роботи з технічним обладнанням;
- залучення до ухвалення рішень щодо закупівель, участь у роботі комісій.

4. Формування культури дбайливого використання ресурсів у здобувачів освіти:

- реалізація виховних програм (екологія, ощадливість, відповідальність);
- конкурси на краще облаштування кабінету, куточка класу;
- створення ініціативних учнівських груп для догляду за майном (наприклад, екочергування) [47, с. 12].

Тобто, функція мотивації в управлінні матеріально-технічним забезпеченням діяльності у приватному закладі освіти спрямована на формування у персоналу та здобувачів освіти відповідального, ініціативного й бережливого ставлення до майна освітнього закладу, що сприяє ефективному його використанню та збереженню.

Контроль – це управлінська функція, що забезпечує систематичний нагляд за станом, використанням та збереженням матеріально-технічних ресурсів, а також відповідність фактичних результатів плановим показникам [74, с. 317].

Зміст функції контролю в управлінні матеріально-технічним забезпеченням діяльності у приватному закладі освіти включає:

1. Поточний та періодичний контроль стану матеріально-технічного забезпечення:

- регулярні перевірки стану обладнання, меблів, приміщень;
- обстеження технічного стану електронної та побутової техніки, ІТ-обладнання;

- перевірка функціональності систем безпеки, освітлення, вентиляції тощо.

2. Фінансовий контроль за витратами на матеріально-технічне забезпечення:

- перевірка цільового використання бюджетних коштів на придбання ресурсів;

- звірка фактичних витрат із запланованими;

- аудит закупівель, звітність за тендерними процедурами.

3. Інвентаризація та облік майна:

- проведення щорічної інвентаризації;

- оновлення інвентарних списків, актів списання, передачі;

- перевірка збереження майна за матеріально відповідальними особами.

4. Контроль ефективності використання ресурсів:

- моніторинг завантаженості кабінетів, лабораторій, техніки;

- виявлення неефективного або надлишкового використання ресурсів;

- прийняття рішень про оптимізацію розподілу.

5. Контроль за дотриманням правил експлуатації:

- перевірка дотримання інструкцій з техніки безпеки;

- контроль за умовами зберігання обладнання;

- реагування на аварійні ситуації або випадки псування майна [47, с. 13].

Таким чином, функція контролю забезпечує систематичний нагляд, облік і оцінку стану матеріально-технічного забезпечення приватного закладу освіти, сприяючи вчасному виявленню проблем, корекції управлінських рішень та підтримці ефективного функціонування освітнього середовища.

У підсумку відзначимо, що успішне управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності приватного закладу освіти базується на

злагодженому функціонуванні цих чотирьох управлінських дій (функцій): планування потреб, організації ресурсного забезпечення, мотивації учасників освітнього процесу та контролю ефективності використання матеріально-технічної бази.

1.3. Нормативно-правові засади матеріально-технічного забезпечення діяльності приватного закладу освіти

Освітнє середовище, як одна з найважливіших складових освітнього простору закладів освіти потребує оновлення, модернізації на засадах мотивувального та креативного дизайну технологічності та інклюзивності, аби воно набуло рис сучасності, інноваційності та стало насправді розвивальним, спроможним забезпечити надання і здобуття якісної освіти. Це є нагальною вимогою часу, унормованою чинним законодавством України про освіту.

В Україні діяльність приватних закладів освіти у частині матеріально-технічного забезпечення підпорядкована чинному законодавству, державним стандартам і ліцензійним вимогам, що слугують гарантією належної якості та безпеки навчання.

Конституція України у статті 53 проголошує освіту фундаментальним правом кожного громадянина та покладає на державу обов'язок створювати всі необхідні умови для його реалізації [26]. Зокрема, держава гарантує доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної та вищої освіти незалежно від форм власності. Саме це є правовою основою для вимог до матеріально-технічного забезпечення всіх без винятку закладів освіти.

Безпосередньо правові, організаційні та фінансові засади функціонування системи освіти встановлює Закон України «Про освіту» [21]. У статті 19 закону чітко вказано, що засновник (власник) закладу освіти – незалежно від того, державний він чи приватний – зобов'язаний

забезпечувати належне утримання приміщень , споруд, обладнання та територій відповідно до встановлених норм.

Закон України «Про дошкільну освіту» [20] регулює правові, організаційні, фінансові та господарські засади функціонування дошкільної освіти, встановлюючи вимоги до матеріально-технічної бази та відповідальність власника за створення належних умов для дітей [20]. У розділі X цього Закону говориться про економічні відносини у сфері дошкільної освіти, а саме – про фінансово-господарську діяльність та майно закладів загальної дошкільної освіти.

Наступний важливий документ в управлінні матеріально-технічним забезпеченням діяльності закладу освіти – це «Національна доктрина розвитку освіти», яка визначає «визначає систему концептуальних ідей та поглядів на стратегію і основні напрями розвитку освіти у першій чверті XXI століття». У розділі VII цієї доктрини говориться про рівний доступ до здобуття якісної освіти, який забезпечується шляхом «...оновлення матеріально-технічної бази та впровадження інформаційних технологій...» у закладах освіти [49].

Розділ IX доктрини містить положення про інформаційні технології в освіті. У ньому зазначено, що пріоритетом розвитку освіти є впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що сприяють удосконаленню навчально-виховного процесу, підвищенню доступності та ефективності освіти та підготовці молоді до життя в інформаційному суспільстві. Це реалізується через поступову інформатизацію освітньої системи для задоволення інформаційних і комунікаційних потреб учасників навчального процесу; запровадження дистанційного навчання з використанням ІКТ разом із традиційними методами; створення індивідуальних модульних навчальних програм різного рівня складності; випуск електронних підручників; а також розвиток індустрії сучасних засобів навчання, що відповідають світовому науково-технічному рівню і забезпечують ефективну реалізацію стратегій освітніх цілей [49].

Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття») також містить важливі положення щодо управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності закладів освіти різних рівнів [50]. Так, основні шляхи реформування фінансового та матеріально-технічного забезпечення освіти виступають:

- збереження за державою пріоритету у фінансуванні системи освіти та підвищення ролі регіонів у фінансуванні освітніх потреб;
- розширення прав місцевих органів державної влади та органів громадського самоврядування навчально-виховних закладів у визначенні шляхів зміцнення навчально-матеріальної бази, вдосконаленні механізмів їх фінансово-господарської діяльності;
- запровадження додаткового фінансування навчально-виховних закладів для обдарованих дітей, що мають відповідну ліцензію, з спеціального фонду Міністерства освіти;
- розроблення державних нормативів на проектування, будівництво та реконструкцію всіх типів навчально-виховних закладів та наукових установ з урахуванням перспективних норм загальної площі;
- забезпечення будівництва нових комплексів навчально-виховних закладів з необхідними приміщеннями для проведення навчально-виховного процесу, спортивно-оздоровчої роботи і побуту, реабілітації дітей з вадами розвитку;
- проведення капітального ремонту, реконструкції будівель діючих навчально-виховних закладів, приведення їх площі, технічного стану, оснащення у відповідність з нормативними вимогами;
- доукомплектування меблями і обладнанням навчально-виховних закладів, повне оснащення їх новими навчально-наочними посібниками відповідно до потреб [50].

Важливими нормативними документами з проблематики управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності закладів освіти є постанови та розпорядження Кабінету міністрів України. Сюди віднесемо Постанову

про «Деякі питання про типи організації освітньої діяльності закладів дошкільної освіти» [15], «Положення про опорний заклад освіти» [62], «Порядок організації інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти» [66], «Порядок забезпечення допоміжними засобами для навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах освіти» [65]. Ці документи визначають правові засади функціонування, структуру, організацію освітнього процесу, а також вимоги до матеріально-технічного забезпечення в різних типах закладів освіти. Вони регламентують обов'язкову наявність відповідної матеріально-технічної бази, необхідної для реалізації освітніх програм з урахуванням вікових, фізіологічних та індивідуальних потреб здобувачів освіти, включно з дітьми з особливими освітніми потребами. Окремі положення цих нормативних актів спрямовані на створення безпечного, інклюзивного та ресурсно забезпеченого освітнього середовища, що відповідає сучасним вимогам до якості освіти. Зокрема, вони встановлюють нормативи до облаштування приміщень, наявності навчального обладнання, меблів, ігрових та спортивних майданчиків, доступу до освітніх ресурсів, засобів навчання та інформаційних технологій.

Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року має за тему «забезпечення проведення докорінної та системної реформи загальної середньої освіти», одним з напрямів якої є «створення сучасного освітнього середовища, яке забезпечить необхідні умови, засоби і технології для навчання учнів, вчителів і батьків» [38].

У «Плані заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» передбачено наступні заходи з покращення матеріально-технічного забезпечення закладів освіти:

- підготовка нових підручників та інших навчальних матеріалів;
- забезпечення прозорого розподілу публічних коштів;
- розробку національної освітньої електронної платформи;

- створення нового освітнього середовища (шляхом розроблення методичних рекомендацій щодо організації освітнього середовища у шкільних приміщеннях; розроблення стандартів щодо створення освітнього середовища для дітей з особливими потребами, подолання архітектурних бар'єрів; облаштування шкіл меблями, обладнанням і дидактичними матеріалами, необхідними для впровадження компетентнісного навчання);

- забезпечення проведення експерименту щодо електронних освітніх ресурсів, у тому числі електронних підручників, для здобувачів загальної середньої освіти та педагогічних працівників [51].

Матеріально-технічне забезпечення освітнього середовища та управління ним згадується й у нормативних документах Міністерства науки та освіти України. Це – «Положення про вище професійне училище та центр професійно-технічної освіти» [57], «Положення про куточок живої природи загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів» [58], «Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів» [60], «Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах» [63], «Положення про навчальні кабінети з природничо-математичних предметів загальноосвітніх навчальних закладів» [61], «Положення про міжшкільний ресурсний центр» [59], «Положення про професійно-технічне училище при спеціальній виховній установі» [64] та інші. Усі ці документи регламентують основні вимоги до організації освітнього процесу та матеріально-технічного забезпечення в установах різних рівнів і типів, зокрема у закладах загальної середньої, професійно-технічної та позашкільної освіти. Вони деталізують вимоги до спеціалізованих навчальних кабінетів, лабораторій, майстерень, куточків природи, ресурсних центрів, а також до обладнання, матеріалів і технічних засобів навчання, що повинні відповідати віковим та освітнім потребам здобувачів освіти. Особлива увага в цих документах приділяється створенню умов для реалізації сучасних педагогічних технологій, інтеграції практичного та теоретичного навчання, а також формуванню середовища, сприятливого

для розвитку творчого потенціалу учнів. Визначено й роль керівника закладу в організації, управлінні та контролі за матеріально-технічним забезпеченням, включно з використанням ресурсів міжшкільної взаємодії.

Також слід згадати й «Типовий перелік комп'ютерного обладнання для закладів дошкільної, середньої та професійної освіти» [71], «Примірний перелік ігрового та навчально-дидактичного обладнання для закладів дошкільної освіти» [67], «Типовий перелік допоміжних засобів для навчання (спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку) осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються в закладах освіти» [68], «Типовий перелік засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи» [70], «Типовий перелік засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів і STEM-лабораторій» [69] та інші, які встановлюють мінімальні стандарти та орієнтири для оснащення закладів освіти необхідним обладнанням відповідно до типу закладу, вікової категорії здобувачів освіти та специфіки навчального процесу. Ці переліки є основою для планування закупівель, оновлення матеріально-технічної бази, створення сучасного, функціонального та безпечного освітнього середовища, що сприяє реалізації Державних стандартів освіти. Вони деталізують вимоги до:

- комп'ютерної техніки та мультимедійного забезпечення;
- ігрових, дидактичних та розвивальних матеріалів для дошкільнят;
- обладнання для початкової школи (в тому числі НУШ);
- STEM-лабораторій та кабінетів природничо-математичного циклу;
- спеціальних засобів для навчання дітей з ООП (осіб з особливими освітніми потребами).

Такі документи забезпечують єдність підходів до матеріального наповнення освітнього середовища, а також слугують інструментом контролю та оцінювання його відповідності сучасним вимогам і освітнім потребам здобувачів освіти [6].

У «Методичних рекомендаціях щодо організації освітнього простору Нової української школи» відзначається, що «...особливістю Нової

української школи є, поміж іншого, організація такого освітнього середовища, що сприятиме вільному розвитку творчої особистості дитини. З цією метою змінюються просторово-предметне оточення, програми та засоби навчання. У Новій українській школі зростає частка проектної, командної, групової діяльності у педагогічному процесі. Відповідно урізноманітнюються варіанти організації навчального простору в класі. Крім класичних варіантів, використовуються новітні, наприклад, мобільні робочі місця, які легко трансформувати для групової роботи. Планування і дизайн освітнього простору школи спрямовуються на розвиток дитини та мотивації її до навчання. Освітній простір Нової української школи не обмежується питаннями ергономіки. Організація освітнього простору навчального кабінету потребує широкого використання нових ІТ-технологій, нових мультимедійних засобів навчання, оновлення навчального обладнання, що здійснюється через такі осередки: осередок навчально-пізнавальної діяльності з відповідними меблями; змінні тематичні осередки, в яких розміщуються дошки / фліп-чарти / стенди тощо; осередок для гри, оснащений настільними іграми, інвентарем для рухливих ігор; осередок художньо-творчої діяльності з полицями для зберігання приладдя та стендом для змінної виставки дитячих робіт; куточок живої природи; осередок відпочинку з килимом для сидіння та гри, стільцями, кріслами-пуфами, подушками з м'яким покриттям; дитяча класна бібліотечка; осередок вчителя, оснащений столом, стільцем, комп'ютером, полицями/ящиками, шафами для зберігання дидактичного матеріалу тощо» [52].

Так, Міністерством освіти і науки України було видано Наказ «Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти». У цих Методичних рекомендаціях «під внутрішньою системою розуміється сукупність умов, процедур і заходів у закладі освіти, що забезпечують ефективність освітніх і з управлінських процесів, які безпосередньо впливають на якість освітніх результатів учнів, забезпечують формування

їхніх ключових компетентностей, а також сприяють всебічному розвитку особистості учнів» [53].

Згідно з цим документом внутрішня система може містити такі компоненти:

- стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання учнів;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи учнів;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- інші процедури та заходи, що можуть визначатися документами закладу освіти [53].

Ці методичні рекомендації слугують практичним інструментом для якісного матеріально-технічного забезпечення та його ефективного управління в закладі освіти. Важливою складовою нормативного регулювання є також ліцензійні умови провадження освітньої діяльності, які встановлюють мінімальні вимоги до приміщень, обладнання та санітарно-гігієнічного стану закладу освіти. Дотримання цих вимог є обов'язковим для отримання та збереження ліцензії та гарантує безпечне й сучасне освітнє середовище.

Додатковий контроль здійснюється під час атестації закладу освіти (раз на 10 років або позачергово), коли експерти комплексно оцінюють

відповідність інфраструктури, обладнання й усієї внутрішньої системи забезпечення якості освіти встановленим стандартам [53].

Таким чином, атестація не лише виявляє наявні проблеми, а й стимулює заклад до постійного вдосконалення, надає батькам і суспільству об'єктивну інформацію про реальний рівень освіти та є обов'язковою умовою для продовження діяльності закладу освіти [43]

Слід згадати у контексті досліджуваної проблематики і «Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти» [54], яким визначаються «медицинські вимоги безпеки (правила і норми) щодо освітнього середовища у всіх типах закладів загальної середньої освіти». Регламент описує санітарно-гігієнічні норми влаштування території закладу освіти, гігієнічні вимоги до будівель та приміщень, вимоги до начальних приміщень, до кабінетів інформатики, до фізкультурно-спортивних приміщень, санвузів, гуртожитків, систем забезпечення життєдіяльності; вимоги до організації освітнього процесу; до якості харчування тощо [54]. Тобто, цей санітарний регламент є однією з ключових правових основ, що забезпечує безпечні, комфортні та сучасні умови навчання й праці для всіх учасників освітнього процесу. Він є обов'язковим до виконання усіма закладами загальної середньої освіти незалежно від форми власності й підпорядкування, а контроль за його дотриманням покладається на засновників закладів та відповідні контролюючі органи.

Державні будівельні норми України «Будинки і споруди. Заклади освіти» (ДБН В.2.2-3:2018) встановлюють вимоги до проектування, будівництва, реконструкції та технічного переоснащення будівель закладів освіти незалежно від форми власності та підпорядкування. Ці норми регламентують:

- площу, планування та функціональне зонування приміщень (навчальних, адміністративних, технічних, санітарно-гігієнічних тощо);
- організацію простору з урахуванням інклюзії, безбар'єрності та безпеки;

- вимоги до освітлення, вентиляції, опалення, звукоізоляції, протипожежного захисту;
- облаштування спортивних, ігрових, рекреаційних зон, навчальних кабінетів і лабораторій;
- використання енергозберігаючих технологій і матеріалів під час будівництва й експлуатації закладів освіти [14].

Важливо, що ДБН гармонізовані з Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти та іншими нормативно-правовими актами, забезпечуючи системний підхід до створення якісного освітнього середовища, яке відповідає сучасним стандартам безпеки, комфорту та функціональності.

Нормативно-правова база матеріально-технічного забезпечення діяльності закладів освіти в Україні є системною, багаторівневою та охоплює широкий спектр документів, прийнятих на різних рівнях. Ці документи регламентують правові, організаційні та санітарно-гігієнічні вимоги до організації освітнього простору, встановлюють стандарти до матеріально-технічного наповнення закладів різних типів і рівнів освіти. Вони визначають ключові напрями розвитку освітнього середовища, включно з впровадженням інклюзії, забезпеченням безпеки, доступності, комфортності та відповідності обладнання освітнім програмам. Особлива увага приділяється перелікам навчального, комп'ютерного, дидактичного обладнання, засобів для дітей з особливими освітніми потребами, а також вимогам до будівництва, реконструкції та облаштування приміщень. Таким чином, нормативно-правова база створює фундамент для формування сучасного, функціонального та безпечного освітнього середовища, що сприяє ефективній реалізації державної освітньої політики та забезпеченню якості освіти в Україні.

Висновки до розділу 1

Аналіз літературних джерел за проблемою управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності приватного закладу освіти дозволив з'ясувати наступне:

1. Матеріально-технічне забезпечення діяльності закладу приватної освіти слід розглядати як сукупність матеріальних ресурсів, технічних засобів, обладнання, приміщень та інфраструктурних умов, що необхідні для реалізації освітнього процесу відповідно до державних стандартів. Воно охоплює як базові елементи освітнього середовища (навчальні кабінети, меблі, навчальні матеріали, комп'ютерну техніку), так і спеціальні засоби навчання для дітей з особливими освітніми потребами. Належне матеріально-технічне забезпечення діяльності створює передумови для якісної освіти, забезпечує безпечні умови для всіх учасників освітнього процесу та підтримує інноваційні освітні практики.

2. Управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності є невід'ємною складовою ефективного функціонування приватного закладу освіти й охоплює планування, організацію, контроль і аналіз ресурсного забезпечення. Це складний багаторівневий процес, у якому беруть участь керівник закладу, відповідні служби, засновники, державні інституції. Результативне управління передбачає раціональне використання ресурсів, оновлення матеріально-технічної бази, дотримання нормативно-правових вимог, залучення інвестицій та участь громадськості. Такий підхід забезпечує стабільність освітнього процесу, підвищує його якість і сприяє розвитку сучасного освітнього простору.

3. В Україні діяльність приватних закладів освіти у частині матеріально-технічного забезпечення підпорядкована чинному законодавству, державним стандартам і ліцензійним вимогам, що слугують гарантією належної якості та безпеки навчання. Фундаментальними актами є Конституція України, Закони України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про загальну середню освіту» та «Про вищу освіту», які встановлюють

загальні вимоги до належних і безпечних умов навчання та праці. Особливе значення для матеріально-технічного забезпечення мають Постанови Кабінету Міністрів України, що затверджують Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності, які містять конкретні вимоги до площі приміщень, наявності необхідного обладнання, зокрема для інклюзивного навчання та дотримання санітарних норм; Накази Міністерства освіти і науки України, які визначають Типові переліки засобів навчання та навчального обладнання для освітніх кабінетів, лабораторій та спортивних залів (наприклад, для фізики, хімії, інформатики); Державні будівельні норми та санітарні регламенти, що встановлюють обов'язкові вимоги до технічного стану будівель, вентиляції, освітлення, пожежної безпеки та інклюзивної доступності, прямо впливаючи на потреби та планування матеріально-технічної бази. Ефективне управління матеріально-технічним забезпеченням вимагає від приватного закладу освіти беззастережного дотримання цих документів, оскільки вони є критеріями для ліцензування та акредитації.

РОЗДІЛ 2

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИВАТНОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

2.1. Характеристика матеріально-технічного забезпечення діяльності у Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі»

Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі» є закладом освіти, який реалізує індивідуалізований освітній процес, ґрунтований на принципах гуманістичної педагогіки та глибокої поваги до суб'єктності дитини.

Фундаментальне розуміння психофізіологічних та когнітивних особливостей, характерних для дошкільного та молодшого шкільного віку, у поєднанні із впровадженням інноваційних освітніх методик (зокрема, педагогіки Монтессорі), забезпечує формування у дітей цього закладу освіти важливих та потрібних знань і компетентностей відповідно до їх віку. Це сприяє цілісному розвитку особистості, здатної у подальшому до критичного мислення та ефективного розв'язання комплексних задач у реальних життєвих сценаріях [91].

Навчально-виховний процес у Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі» організований як пролонгована, поетапна система, спрямована на послідовне закладання основ успішної життєвої траєкторії. Ця система охоплює:

1. Дошкільну ланку (садочок). Характеризується функціонуванням малокомплектних груп для забезпечення персоналізованої уваги та трепетного ставлення до індивідуальних потреб кожної дитини.

2. Початкову ланку (школа). Забезпечує спадкоємність освітнього контенту та підходів, де кваліфікований педагогічний склад здійснює подальший розвиток набутих на дошкільному етапі навичок.

Також слід зазначити, що Монтесорі школа-сад «Софі-Емілі» отримали ліцензію на відкриття середньої та старшої школи. Розширення буде відбуватись поступово, що дозволить зберегти безперервність освітнього процесу та забезпечити поступове впровадження програм відповідно до принципів Монтесорі-педагогіки.

Місія та цінності Монтесорі школа-сад «Софі-Емілі»: створення унікального середовища, де дитина знаходиться в центрі навчального процесу, отримує знання та розвиває навички для успішної освіти та кар'єри. Навчання для життя.

Працює заклад освіти за програмою НУШ. Поглибленим тут є вивчення іноземних мов та ІТ-технологій. Також практикується STEAM-освіта – використання програми STEAM (робота в лабораторії), яка охоплює біологію, медицину, хімію, фізику, астрономію, географію.

У Монтесорі школа-сад «Софі-Емілі» важливий акцент робиться на вивченні іноземних мов. Формат – білінгвальне навчання (уроки проводяться рідною та англійською мовами). Перша іноземна – англійська (Кембриджська система навчання), що відповідає міжнародним стандартам. Особливості її викладання полягають у інноваційності інтерактивного середовища, роботі із сертифікованими викладачами, підготовці до міжнародних іспитів та отриманні сертифікату. Друга іноземна – французька мова.

Фахівці, що працюють із дітьми у школі:

- основний педагог та асистент (з 8:00 до 18:30).
- психолог – проводить діагностику за кожне півріччя, здійснює щоденне спостереження, веде групові заняття (можливі індивідуальні консультації);
- логопед-дефектолог – здійснює діагностику та проводить консультації (індивідуальні заняття за потреби);
- запрошені викладачі (іноземні мови, робототехніка, музика, спорт).

Щодо оцінювання навчальних досягнень учнів, то воно починається лише з 3 класу. У молодшій школі (1-4 класи) видається Свідоцтво досягнень замість табелів. Домашні завдання у 1 класі не передбачені взагалі, у 2-му класі – до 45 хвилин на виконання, у 3-му класі – до 70 хвилин, у 4-му класі – до 90 хвилин. Також впроваджено напрямок «Фінансова грамотність», його створено для підвищення інтересу до навчання (отримання шкільної валюти, де діти навчаються заробляти, накопичувати та витратити).

У Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі» впроваджено освітню інформаційну систему «Єдина школа». Її функції:

- електронні журнали та щоденники;
- прозорість оцінювання (батьки бачать оцінки, відвідуваність і зауваження в реальному часі);
- спрощення управління оцінками, відвідуваністю та домашніми завданнями;
- автоматичне формування звітів про успішність [91].

У освітньому просторі поширено використання планшетів, мультимедійних дошок, інтелектуальних та економічних ігор.

Дитячий Садок (Монтессорі школа-сад) – це дошкільний освітній заклад, який реалізує педагогічну систему Марії Монтессорі, створюючи спеціально підготовлене середовище, де дитина може вільно розвиватися у власному темпі та відповідно до її індивідуальних особливостей. У закладі наразі організовано три вікові групи:

Клас Toddler – для дітей 1,5-3 років.

Клас Montessori – для дітей 3-5 років.

Клас Preschool – для дітей 5-6 років.

Останній – клас Preschool – забезпечує підготовку дітей до школи. Це спеціальний клас для дітей, яким залишилося 1-2 роки до школи. Особливостями класу є те, що група дітей нараховує до 18 осіб; немає денного сну, але є час для відпочинку та спокійних ігор; щоденні тривалі прогулянки; поглиблене вивчення англійської мови та ІТ-технологій.

Початкова школа охоплює учнів 1-4 класів.

Формати навчання у початковій школі:

1. Офлайн (очна програма). Навчання – це формат «живих уроків» із застосуванням сучасної матеріально-технічної бази. Кабінети обладнані проєкторами, інтерактивними дошками/панелями, комп'ютерами, планшетами, підручниками, зошитами, канцелярськими матеріалами. Методичні матеріали включають відеопрезентації, опорні конспекти, завдання для самостійного виконання, додаткові матеріали й тести для самоперевірки.

2. Онлайн (дистанційна програма). Формат – повністю відповідає очній програмі, але використовує електронні носії. Сучасна віртуальна платформа Softbook містить усі необхідні інструменти для успішного навчання онлайн та забезпечує постійний доступ до матеріалів. Процес навчання – це «живі уроки» для взаємодії учнів та вчителів (ставити питання, обговорювати). Для кожного учня – своя індивідуальна траєкторія з урахуванням інтересів та потреб учнів, можливість повернутися до важливих тем, надолужити прогалини. Щодо зворотного зв'язку, то він надається в кінці кожного тижня або за запитом батьків.

Також на базі Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі» діють різноманітні студії та секції:

1. Спорт та Активність: футбол, гімнастика, карате, настільний теніс.
2. Творчість та Мистецтво: вокал, фортепіано, бандура, музична школа СЕМ, живопис, акторська майстерність, хореографія, сценічна мова, дикція.
3. Інтелект та Технології: шахи, ІТ-програмування, робототехніка, англійська мова (додаткові заняття).
4. Підтримка та розвиток: заняття з логопедом, заняття з психологом, підготовка до школи (входить до програми Preschool).

Додаткові можливості Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі» – це літній табір для дітей 6-12 років. Заклад має власну комфортну локацію, новий

сучасний майданчик. Найпоширеніші активності – тематичні тижні, щоденні активності, пікніки у парку.

Також цей заклад освіти пропонує додаткові заходи: групи вихідного дня, святкування Дня народження та різноманітні майстер-класи.

Таким чином, матеріально-технічне забезпечення є однією з ключових складових ефективної організації освітнього процесу у Монтесорі школа-сад «Софі-Емілі». Його якість визначає рівень реалізації навчальних програм, можливості впровадження інновацій, забезпечення безпеки учасників освітнього процесу та конкурентоспроможність даного приватного закладу.

Управління матеріально-технічною базою Монтесорі школа-сад «Софі-Емілі» ґрунтується на таких принципах:

- орієнтація на потреби дитини як центральної фігури освітнього процесу;
- інтеграція інноваційних технологій для підвищення ефективності навчання;
- створення безпечного та розвивального освітнього середовища;
- узгодженість ресурсного забезпечення із сучасними державними стандартами та міжнародними підходами.

Завдяки стратегічному підходу заклад формує цілісну систему ресурсного забезпечення, що підтримує компетентнісний, інтегрований та особистісно орієнтований підхід до навчання.

Так, початкова школа забезпечена сучасними технічними та дидактичними засобами, що відповідають вимогам НУШ. Серед основних елементів МТЗ – інтерактивні панелі та мультимедійні проектори; планшети для учнів; підручники, зошити, дидактичні та методичні матеріали; доступ до сучасної освітньої платформи Softbook; мультимедійні комплекси для демонстрації навчального контенту. Таке поєднання традиційних та цифрових ресурсів створює умови для організації змішаного, інтерактивного та компетентнісного навчання.

Щодо дитячого садка, то він обладнаний спеціалізованим Монтессорі-середовищем, яке включає: стандартні Монтессорі-матеріали; дидактичні набори для розвитку сенсорики, мовлення, логіки та практичного життя; вікові середовища для груп Toddler (1,5-3), Montessori (3-5) та Preschool (5-6). Особливо вирізняється клас Preschool, де створено умови для інтенсивної підготовки дітей до школи: зони відпочинку, дидактичні модулі, розширене вивчення англійської мови та ІТ.

Загалом навчально-виховне середовище відповідає міжнародним стандартам Монтессорі-педагогіки.

Важливою складовою управління МТЗ є розвиток STEM/STEAM-напрямку. У закладі наявні STEM-лабораторія з наборами для досліджень у галузі біології, хімії, фізики та астрономії; робототехнічні комплекти; ресурси для проведення інтегрованих STEAM-проектів; сучасні ІТ-технології для розвитку цифрових компетентностей. Цей напрям дозволяє формувати в учнів критичне мислення, навички дослідницької діяльності та технічну креативність.

Інноваційною у Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі» є цифрова інфраструктура та інформаційні системи управління. У закладі функціонують дві ключові цифрові системи:

1. «Єдина школа» – платформа адміністративного управління (електронні журнали, щоденники, відвідуваність, комунікація з батьками).
2. «Softbook» – освітня платформа для учнів початкової школи (матеріали, домашні завдання, тести, моніторинг успішності).

Застосування цифрових систем дозволяє забезпечити:

- прозорість оцінювання;
- оперативне адміністрування;
- автоматизацію документообігу;
- побудову індивідуальних освітніх траєкторій;
- ефективну взаємодію між педагогами, адміністрацією та батьками.

Таким чином цифрова інфраструктура є важливим управлінським інструментом, що оптимізує діяльність педагогічного колективу.

Матеріально-технічне забезпечення у сфері безпеки відповідає сучасним нормативним вимогам. У наявності – власне укриття, затверджене ДСНС. Його облаштування – дві несучі стіни, відсутність вікон; зона відпочинку (для творчості та ігор) та зона особистої гігієни (вода, мило, серветки, туалет). Під час тривоги проводяться творчі заняття, є кулер з водою та швидкий перекус.

Також безпеку освітнього закладу забезпечує професійна охоронна компанія. Заклад підключений до пульта пожежної та охоронної сигналізації. Ведеться постійне відеоспостереження. Вхід до закладу здійснюється за електронним доступом.

Харчування у Монтесорі школа-сад «Софі-Емілі» – це здорове харчування з власної кухні. При приготуванні дотримуються міжнародні стандарти безпеки (система HACCP). Меню складається з урахуванням віку й потреб дитини. Використовуються свіжі органічні продукти. Заклад також має власну ароматну випічку. Таким чином харчоблок є важливою складовою загальної матеріальної бази закладу.

Матеріально-технічна база закладу освіти дозволяє організувати широкий спектр секцій: спортивних, творчих, інтелектуальних, музичних, технологічних. Наявність фахових приміщень, інструментів, техніки та обладнання дозволяє проводити: спортивні тренування (футбол, гімнастика, карате, теніс); музичні заняття та індивідуальні уроки; робототехніку та ІТ-програмування; заняття акторською майстерністю та хореографією; майстер-класи. Освітній простір використовується ефективно не лише у навчальний час, а й позаурочно, що свідчить про раціональне управління ресурсами.

Важливою частиною управління МТЗ є наявність компетентного персоналу, здатного якісно використовувати технічні та дидактичні ресурси. У закладі працюють: педагоги та асистенти; психолог; логопед-дефектолог; тренери та запрошені викладачі. Кваліфіковані кадри забезпечують

повноцінну реалізацію можливостей МТЗ, що підсилює управлінську ефективність.

Таким чином, управління матеріально-технічним забезпеченням Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі» є цілісним, сучасним і відповідає вимогам інноваційної освіти. Матеріальна та цифрова інфраструктура забезпечує високий рівень реалізації навчальних програм НУШ, поєднується з підходами Монтессорі та створює умови для впровадження STEM/STEAM-технологій. У закладі функціонує ефективна система безпеки, налагоджена робота харчоблоку, забезпечено широкий спектр додаткових освітніх послуг. Загалом МТЗ сприяє підвищенню якості освітнього процесу, конкурентоспроможності закладу та гармонійному розвитку здобувачів освіти.

2.2. Аналіз управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі»

Ефективне функціонування Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі» критично залежить від якості та оптимальності управління матеріально-технічним забезпеченням. МТЗ у даному контексті є не просто сукупністю активів, а ключовим дидактичним середовищем, що безпосередньо впливає на реалізацію принципів Монтессорі-педагогіки: самостійність, концентрацію та індивідуальний темп розвитку дитини.

Для отримання всебічної та об'єктивної оцінки поточної системи управління МТЗ, включаючи забезпечення оригінальними навчальними матеріалами, ергономіку простору та рівень безпеки, доцільно провести практичне дослідження у формі анкетування. Основним фокусом цього дослідження є збір первинних даних, орієнтованих на батьків (як безпосередніх споживачів освітньої послуги та платників) і педагогів (як основних користувачів МТЗ та експертів з його застосування). Отримані від цих цільових груп суб'єктивні оцінки та практичні рекомендації дозволять

ідентифікувати потенційні «вузькі місця», визначити рівень задоволеності матеріальною базою та розробити обґрунтовані стратегії для подальшої оптимізації ресурсного менеджменту закладу.

Для оцінювання рівня задоволеності батьків та педагогів матеріально-технічним забезпеченням Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі» нами було розроблено анкету. Її мета – визначити рівень задоволеності учасників освітнього процесу (батьків та педагогів) якістю МТЗ та виявити пріоритетні напрями його вдосконалення.

Формат анкети: комбінований (закриті питання та відкриті питання).

Анкета складається з п'яти основних розділів, які охоплюють усі аспекти МТЗ освітнього закладу:

1. Загальна інформація респондента. Цей розділ ідентифікує цільову групу (батько/мати чи педагог) та збирає дані про досвід взаємодії з закладом (тривалість навчання дитини або стаж роботи). Це дозволяє подальший аналіз даних у розрізі «нові користувачі/довгострокові користувачі» та «зовнішня/внутрішня» оцінка.

2. Оцінювання матеріально-технічного забезпечення закладу (основний блок). Цей розділ використовує 5-бальну шкалу оцінювання (від 1 – дуже низько до 5 – відмінно) для детальної оцінки ключових підсистем МТЗ:

- навчальні приміщення: комфорт, оснащення (меблі, технології) та відповідність віковим особливостям;
- технічні засоби навчання: доступність, якість роботи техніки та ефективність використання мультимедіа;
- безпека та здоров'язбереження: стан укриття, охорона, відеоспостереження, санітарні умови та якість харчування;
- навчально-методичне забезпечення: забезпеченість традиційними матеріалами (підручниками) та інноваційними ресурсами (електронні платформи, STEAM-лабораторія, робототехніка).

3. Додаткові послуги та простір розвитку. Тут оцінюється матеріальна база, що стосується неосновної навчальної діяльності (гуртки, секції, спортивне обладнання) та організація позаурочних заходів.

4. Загальна оцінка – містить два підсумкові запитання:

- загальний рівень МТЗ (5-бальна шкала);
- відповідність очікуванням (закрите питання з варіантами «Так, повністю» / «Частково» / «Ні»).

5. Відкриті питання. Цей блок є найважливішим для якісного аналізу, оскільки дозволяє респондентам у вільній формі висловити:

- найбільш ефективні аспекти (сильні сторони);
- недоліки/проблеми (слабкі сторони);
- пріоритетні покращення (конкретні рекомендації).

На основі відповідей респондентів виділено рівні задоволеності матеріально-технічним забезпеченням закладу. Це:

1. Високий рівень задоволеності (4,5-5,0 балів). Респонденти повністю задоволені якістю матеріально-технічного забезпечення, вважають його сучасним, достатнім та таким, що відповідає освітнім потребам дітей і педагогів.

2. Достатній (середій) рівень задоволеності (3,7-4,4 бали). Матеріально-технічна база загалом оцінюється позитивно, але респонденти висловлюють окремі зауваження щодо покращення або модернізації певних елементів.

3. Базовий (низький) рівень задоволеності (1,0-3,6 балів). Респонденти вважають забезпечення недостатнім, застарілим або таким, що не повністю відповідає запитам освітнього процесу.

Запропонована нами анкета є всеосяжною і дозволяє отримати як кількісні дані (середній бал задоволеності), так і якісні рекомендації (відкриті відповіді), що допоможе у подальшому розробку стратегічних планів розвитку матеріально-технічного забезпечення закладу.

Практичне дослідження було проведено у травні 2025 року.

Дослідження охопило 48 респондентів, що складається з 36 батьків (75%) та 12 педагогів (25%) – рис. 2.1. Структура вибірки є доцільною для оцінки матеріально-технічного забезпечення, оскільки переважну більшість складають батьки – основні споживачі послуги та зовнішні оцінювачі умов. Водночас, включення значної частки педагогів (внутрішніх користувачів) забезпечує експертну оцінку функціональності та практичної відповідності матеріально-технічного забезпечення навчальному процесу.

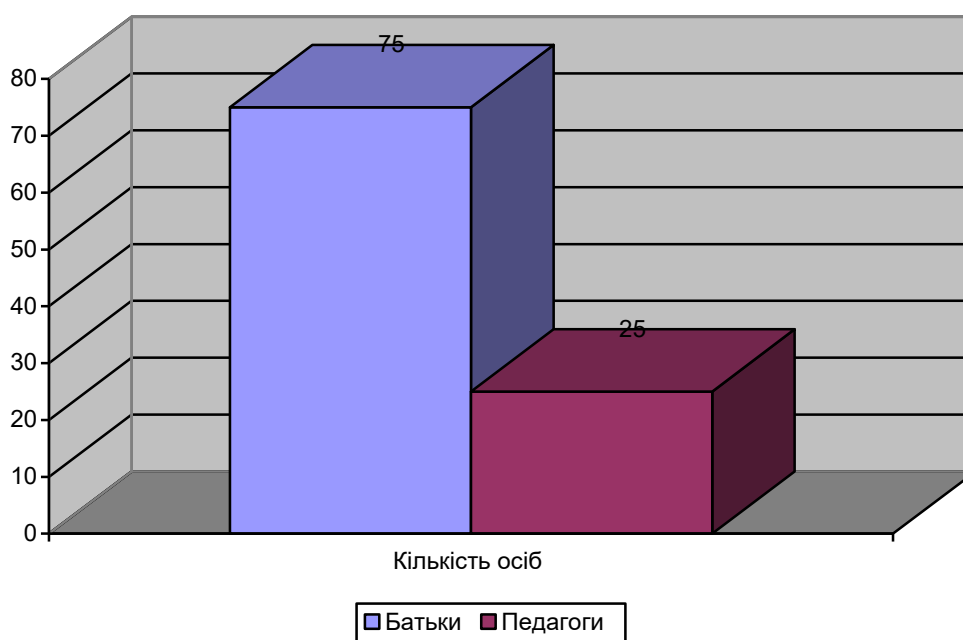

Рис. 2.1. Загальна інформація про респондентів, %

Стаж відвідування дітьми Монтезорі школа-сад «Софі-Емілі» та стаж роботи педагогів представлено на рис. 2.2.

Так, найбільшу частку становлять батьки, чиї діти відвідують заклад від 1 до 4 років ($33\% + 31\% = 64\%$). Це свідчить про те, що оцінку матеріально-технічного забезпечення надають переважно досвідчені користувачі, які мали достатньо часу для формування обґрунтованої думки та спостереження за динамікою розвитку дитини в цьому середовищі. Частка нових респондентів (менше року, 19%) та довгострокових (понад 4 роки, 17%) є достатньою для врахування перших вражень та оцінки сталості якості.

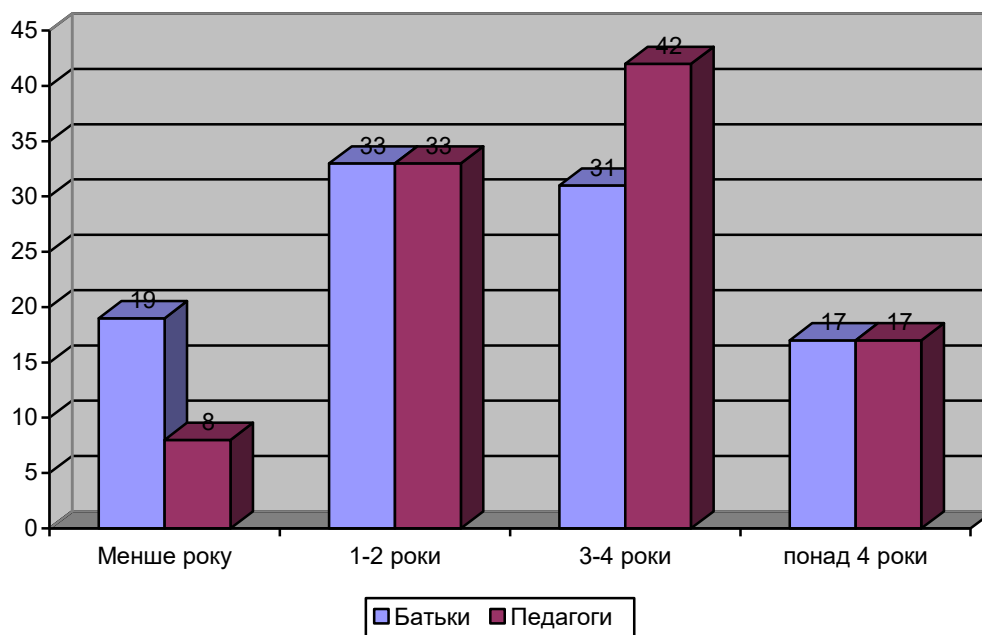

Рис. 2.2. Стаж відвідування школи та стаж роботи педагогів, %

Більшість педагогів мають стаж роботи від 1 до 4 років ($33\% + 42\% = 75\%$). Це вказує на те, що ядро педагогічного колективу є стабільним та має глибоке розуміння специфіки матеріально-технічного забезпечення закладу. Лише 8% є новими співробітниками, що підтверджує високий рівень експертності у вибірці педагогів.

Отже, склад респондентів є репрезентативним та збалансованим як за категорією (батьки/педагоги), так і за критерієм стажу. Це забезпечує надійну основу для об'єктивної оцінки рівня задоволеності матеріально-технічним забезпеченням, оскільки в дослідженні представлені як думки новачків, так і досвідчених учасників освітнього процесу.

Результати оцінювання матеріально-технічного забезпечення Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі» наведено на рис. 2.3.-2.7.

Оцінка навчальних приміщень представлена на рис. 2.3.

Аналіз середніх балів, наданих батьками та педагогами, свідчить про високий рівень задоволеності матеріально-технічним забезпеченням навчальних приміщень Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі».

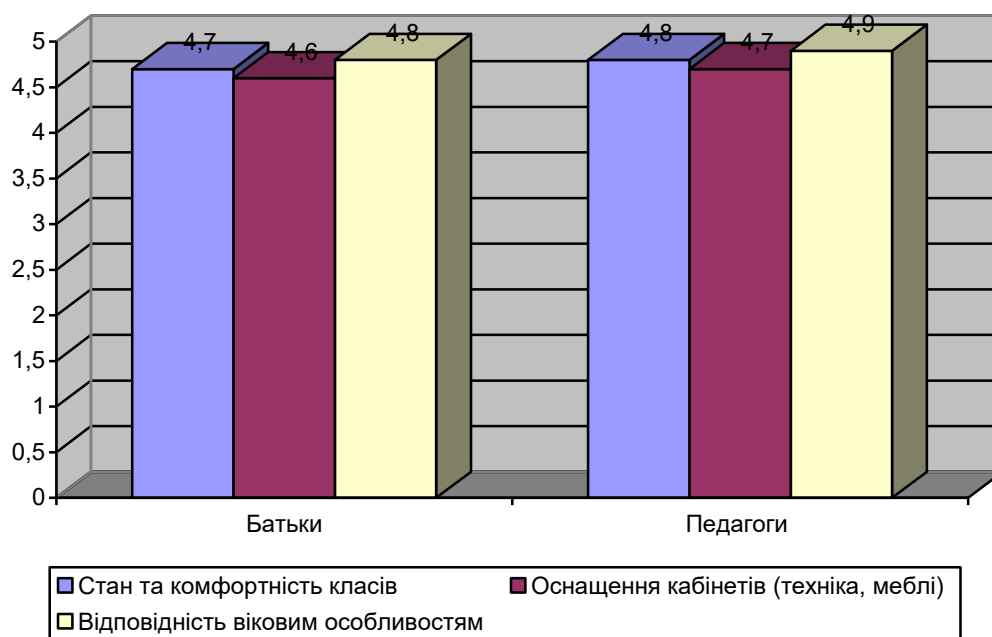

Рис. 2.3. Оцінка навчальних приміщень закладу освіти (середній бал)

Усі три показники отримали середній бал вище 4,6 за 5-бальною шкалою, що однозначно відповідає оцінці «Відмінно» або «Добре» з наближенням до «Відмінно». Це підтверджує, що навчальні приміщення відповідають високим стандартам якості та комфорту.

Найвищу оцінку отримав показник «Відповідність приміщень віковим особливостям дітей» (4,8 балів від батьків та 4,9 від педагогів). Цей результат є критично важливим для Монтессорі-закладу, оскільки він прямо підтверджує успішну реалізацію основної ідеї педагогіки: створення підготовленого середовища, яке ергономічно та функціонально адаптоване до потреб дитини.

Показники «Стан та комфортність класів» (середній бал 4,75) та «Оснащення кабінетів» (середній бал 4,65) також демонструють відмінні результати. Це означає, що як фізичний стан приміщень, так і наявність необхідного обладнання (меблі, техніка) повністю задовольняють потреби освітнього процесу.

Дані свідчать про те, що управління МТЗ успішно забезпечило створення високоякісного, комфортного та, що найголовніше, педагогічно доцільного середовища, яке є однією з головних конкурентних переваг Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі».

Оцінка технічних засобів навчання представлена на рис. 2.4.

Аналіз оцінок, наданих респондентами, показує високий рівень задоволеності технічним забезпеченням освітнього процесу в Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі».

Усі показники отримали середні бали в діапазоні від 4,4 до 4,9, що підтверджує, що технічні засоби навчання (ТЗН) функціонують ефективно і є доступними для учасників освітнього процесу. Це свідчить про успішне інтегрування сучасних технологій у навчальне середовище, попри те, що Монтессорі-педагогіка традиційно фокусується на роботі з фізичними матеріалами.

Найвищу оцінку (4,9 балів від педагогів та 4,6 від батьків) отримав показник «Ефективність використання мультимедійних технологій у навчанні». Це свідчить про те, що педагогічний колектив (який оцінює цей аспект найвище, оскільки є прямим користувачем) успішно інтегрує ТЗН таким чином, що вони додають значну дидактичну цінність, а не просто дублюють традиційні методи.

В усіх трьох пунктах педагоги надали вищі оцінки, ніж батьки. Це логічно, оскільки педагоги є внутрішніми експертами і безпосередньо контролюють доступність і якість роботи техніки. Різниця в оцінках (наприклад, 4,8 та 4,5 за доступність) може вказувати на високу внутрішню організацію розподілу техніки, яка не завжди є повністю прозорою для батьків.

Показник «Якість роботи техніки, доступ до платформ» (середній бал 4,5) також знаходиться на високому рівні, що свідчить про надійність ІТ-інфраструктури та безперебійний доступ до цифрових освітніх ресурсів.

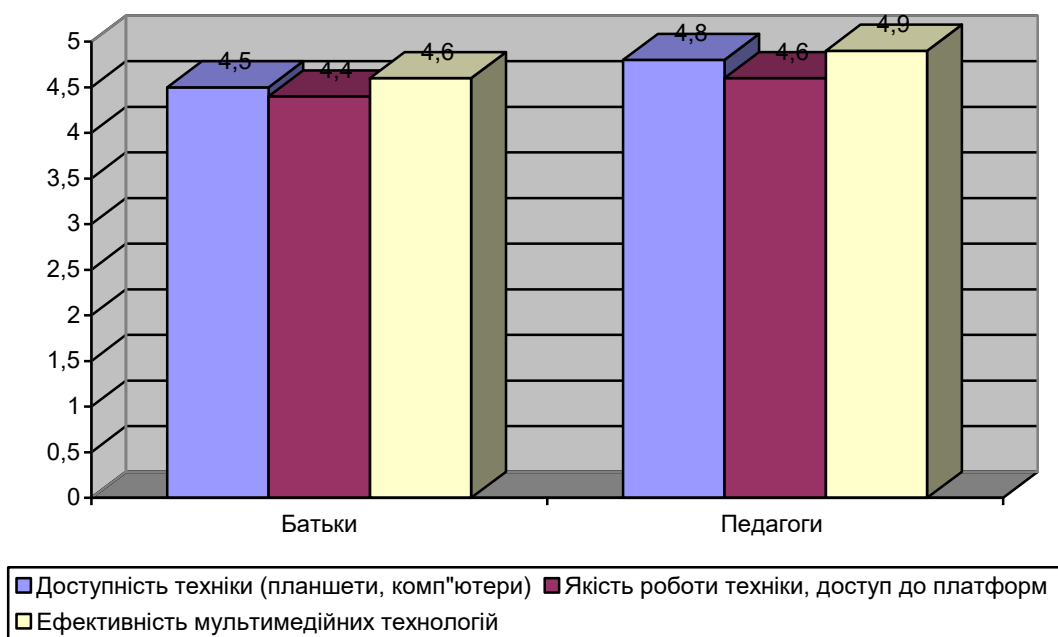

Рис. 2.4. Оцінка технічних засобів навчання (середній бал)

Отже, технічне забезпечення закладу оцінено як відмінне. Управління МТЗ забезпечило не лише наявність (доступність) сучасних ТЗН, але й, що важливіше, їхню високу якість та ефективну інтеграцію в навчально-виховний процес.

Оцінка безпеки та здоров'язбереження у освітньому закладі представлена на рис. 2.5.

Аналіз середніх балів, наданих батьками та педагогами, засвідчує високий рівень задоволеності усіма аспектами безпеки та здоров'язбереження в Монтезорі школа-сад «Софі-Емілі». Усі показники отримали оцінку вище 4,6 за 5-бальною шкалою, що є свідченням системного та ефективного управління цими критично важливими сферами.

Найвищі бали отримали показники, що стосуються безпеки та захисту здобувачів освіти.

Охорона та відеоспостереження оцінені педагогами на 5,0 балів, а батьками – на 4,7. Ідеальна оцінка від педагогів підтверджує, що внутрішні протоколи безпеки є максимально ефективними та послідовно виконуються.

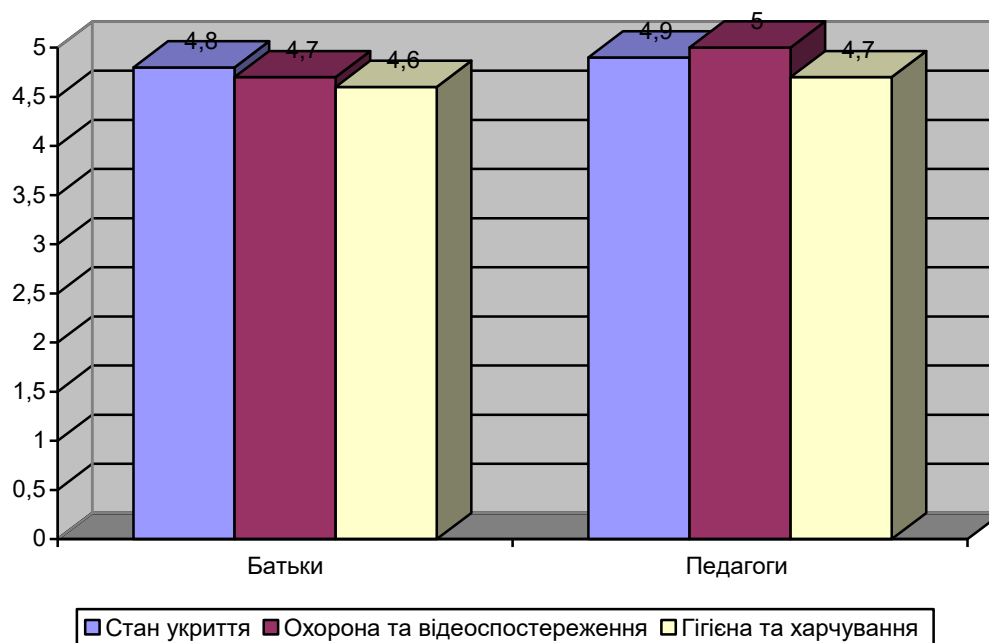

Рис. 2.5. Оцінка безпеки та здоров'язбереження у освітньому закладі (середній бал)

Стан укриття (4,8 балів від батьків та 4,9 від педагогів) демонструє, що заклад належним чином адаптувався до сучасних безпекових викликів, інвестуючи в облаштування та підтримку захисних споруд.

В усіх трьох категоріях педагоги надали вищі оцінки, ніж батьки. Це особливо помітно у блоці «Охорона та відеоспостереження» (5,0 та 4,7). Така різниця вказує на те, що внутрішній контроль та обізнаність персоналу про заходи безпеки є вичерпними, тоді як батьки оцінюють ці аспекти з позиції зовнішнього спостерігача.

Показник «Санітарно-гігієнічні умови, якість харчування» також знаходиться на високому рівні (середній бал 4,65). Це підтверджує, що, окрім безпеки, заклад приділяє належну увагу щоденному фізичному добробуту дітей, що є невід'ємною частиною догляду та підтримки здоров'я.

Тобто, управління матеріально-технічним забезпеченням у сфері безпеки та здоров'язбереження є зразковим. Високі та узгоджені оцінки свідчать про те, що «Софі-Емілі» забезпечує надійне, захищене та сприятливе

середовище для навчання та розвитку, ефективно реагуючи на актуальні вимоги до безпеки освітніх закладів.

Оцінка навчально-методичного забезпечення закладу освіти представлена на рис. 2.6.

Аналіз середніх балів, отриманих від батьків та педагогів, демонструє високий рівень задоволеності матеріально-технічною та науковою складовою навчально-методичного забезпечення Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі», підтверджуючи якісну інтеграцію як традиційних, так і інноваційних освітніх ресурсів.

Усі три показники отримали середній бал не нижче 4,4, що свідчить про комплексну та якісну укомплектованість закладу навчально-методичними засобами. Це критично важливо для Монтессорі-закладу, де спеціалізовані матеріали є основою дидактичного процесу.

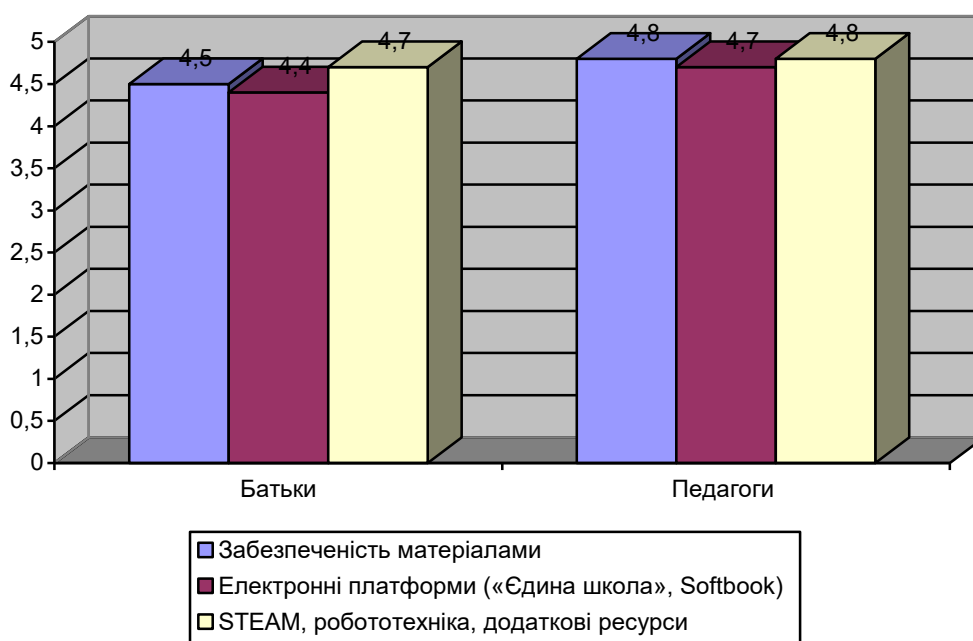

Рис. 2.6. Оцінка матеріально-технічної та наукової складової навчально-методичного забезпечення закладу освіти (середній бал)

Найвищу загальну оцінку отримали додаткові та інноваційні ресурси (STEAM, робототехніка) – середній бал 4,75. Це вказує на те, що заклад не

лише підтримує класичні Монтессорі-методи, але й активно впроваджує сучасні тренди, які високо цінуються обома групами респондентів.

Використання електронних платформ («Єдина школа», Softbook) отримало оцінки 4,4 від батьків та 4,7 від педагогів. Ці показники є достатньо високими, що підтверджує успішну цифрову трансформацію та налагоджену роботу систем комунікації та обліку знань.

В усіх пунктах педагоги надали вищі оцінки (різниця 0,1-0,3 бала). Це закономірно, оскільки вони мають безпосередній доступ до всіх навчальних матеріалів, контролюють їхню достатність, якість та функціональність. Їхня оцінка 4,8 за забезпеченість матеріалами є особливо значущою, оскільки підтверджує повну комплектацію класів згідно з методичними вимогами.

Отже, управління матеріально-технічною та науковою складовою навчально-методичного забезпечення у «Софі-Емілі» є високоефективним. Заклад успішно балансує між забезпеченням якісними Монтессорі матеріалами та інтеграцією передових (STEAM, цифрові) технологій, створюючи багатовекторне та сучасне освітнє середовище.

Щодо додаткових послуг та освітнього простору, то їх оцінку наведено на рис. 2.7.

Аналіз середніх балів підтверджує високу задоволеність учасників освітнього процесу якістю матеріально-технічної бази, призначеної для додаткових послуг, а також організаційним рівнем позанавчальної діяльності в «Софі-Емілі». Усі показники отримали оцінки від 4,5 до 4,9.

Найвищий бал отримав показник «Якість організації свят, майстер-класів, заходів» (4,8 від батьків та 4,9 від педагогів). Це свідчить про високий рівень управлінської компетентності та ефективну координацію персоналу у сфері позанавчальної діяльності, що створює позитивний імідж закладу серед батьків.

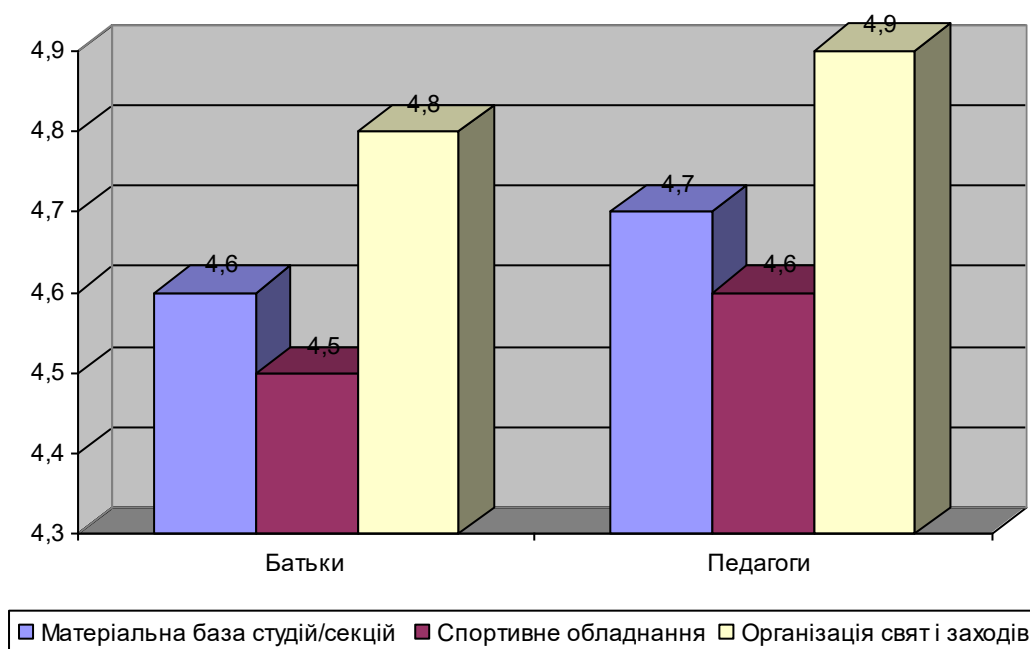

Рис. 2.7. Оцінка додаткових послуг та освітнього простору закладу (середній бал)

Показник «Матеріальна база студій, секцій та гуртків» (середній бал 4,65) демонструє, що заклад забезпечує належну укомплектованість приміщень та обладнання для розвитку творчих, технічних та інших позашкільних інтересів дітей. Це підкреслює багатофункціональність освітнього простору.

Оцінка спортивного обладнання (середній бал 4,55) також знаходиться на високому рівні, хоча є мінімально нижчою за інші категорії в цьому розділі. Це підтверджує, що заклад забезпечує достатні умови для фізичного розвитку та рухової активності дітей.

Як і в попередніх розділах, педагоги схильні давати трохи вищі оцінки (різниця 0,1 бала), що свідчить про їхню обізнаність зі станом обладнання та організаційними процесами. Загалом, думки обох груп є дуже узгодженими та позитивними.

Додаткові послуги та освітній простір оцінені як відмінні. Заклад успішно створює збагачене середовище не лише для основного навчання, а й

для всебічного розвитку дитини, ефективно керуючи матеріальними ресурсами для цих цілей.

Загальна оцінка матеріально-технічного забезпечення представлена на рис. 2.8-2.9.

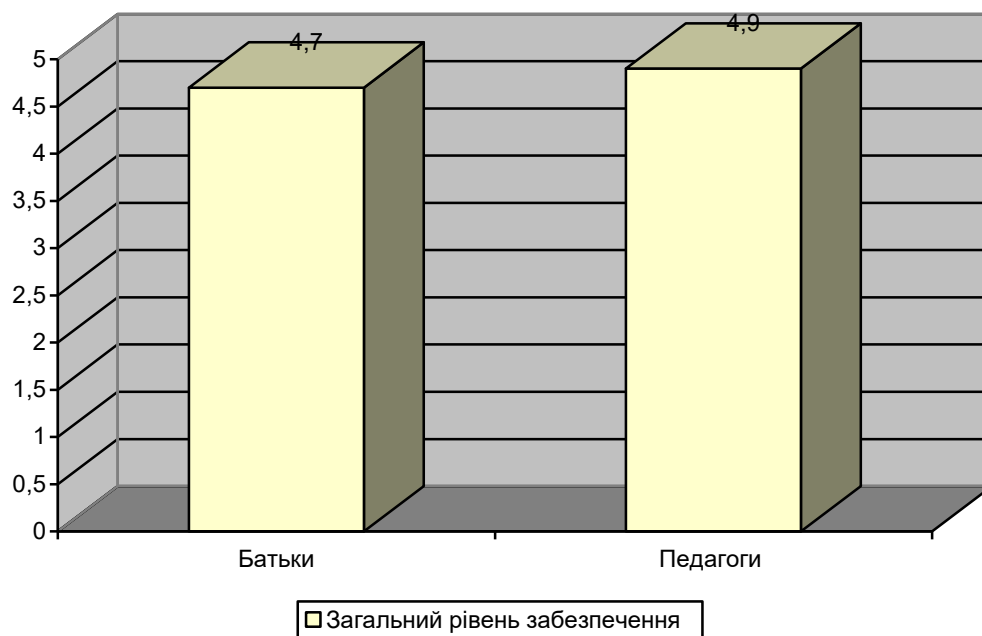

Рис. 2.8. Оцінка загального рівня забезпечення (середній бал)

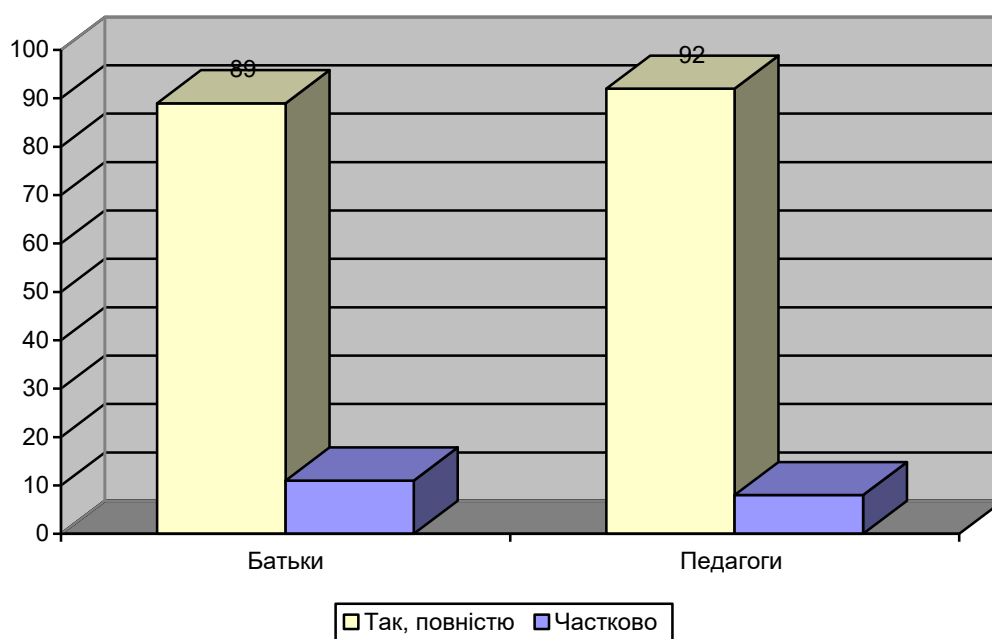

Рис. 2.9. Оцінка відповідності очікуванням, %

Дані загальної оцінки матеріально-технічного забезпечення підтверджують високу ефективність управління ресурсами та успішну реалізацію освітньої місії Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі».

Загальний рівень матеріально-технічного забезпечення оцінено як відмінний: 4,7 балів від батьків та 4,9 балів від педагогів (за 5-бальною шкалою). Оцінка 4,9 від педагогів, які є внутрішніми експертами та щоденними користувачами, є найвищим можливим підтвердженням того, що МТЗ є оптимальним, функціональним та повністю відповідає потребам навчального процесу.

Абсолютна більшість респондентів вважає, що матеріальна база повністю відповідає їхнім очікуванням: 89% батьків та 92% педагогів обрали варіант «Так, повністю». Ці показники є ключовими індикаторами лояльності, довіри та задоволеності клієнтів (батьків) та персоналу (педагогів) якістю наданого освітнього середовища.

Результати демонструють надзвичайну узгодженість між оцінками батьків і педагогів. Це свідчить про те, що висока якість матеріально-технічного забезпечення є постійною та відчутною для всіх учасників освітнього процесу.

Загальна оцінка фіксує, що матеріально-технічне забезпечення Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі» є сильною стороною закладу, забезпечуючи відмінне середовище для реалізації освітніх програм, і повністю виправдовує інвестиції та очікування зацікавлених сторін.

Останній блок запитань анкети – відкриті відповіді. Їх аналіз підтверджує сильні сторони закладу та виявляє конкретні мікропроблеми та пріоритетні напрями для точкового вдосконалення матеріально-технічного забезпечення.

Так, на запитання – «Які аспекти матеріально-технічного забезпечення Ви вважаєте найбільш ефективними?» – батьки та педагоги назвали наступні:

- сучасні інтерактивні панелі та планшети;
- STEAM-лабораторія та робототехніка;

- власне укриття високого рівня;
- безпека система та система доступу;
- якісні навчальні матеріали та двомовні уроки.

Щодо недоліків або проблем, які б батьки та педагоги могли відзначити, то це:

- потреба у збільшенні кількості планшетів у пікові години;
- іноді уповільнюється робота онлайн-платформи Softbook;
- бажання більшого спортивного інвентарю;
- пропозиція оновити меблі у двох класах.

Щодо запропонованих покращень, то опитування виявило такі:

- додати ще одну майстерню для творчих студій;
- створити більший спортивний зал або частково оновити покриття;
- збільшити кількість ІТ-пристроїв для роботи в групах;
- впровадити додаткові інтерактивні модулі з англійської.

Таким чином, результати проведеного опитування продемонстрували високий загальний рівень задоволеності батьків і педагогів якістю матеріально-технічного забезпечення Монтессорі школа-саду «Софі-Емілі». Це свідчить про ефективне управління та інвестиції в ключові інфраструктурні елементи. Найвищі позитивні оцінки отримали: безпека та робота укриття (що підтверджує пріоритетність безпеки), сучасні технічні засоби навчання, спеціалізоване середовище STEAM та робототехніки, оснащення класів та організація заходів і освітнього простору.

Проте, незважаючи на загальну позитивну динаміку, опитування виявило кілька напрямків, які отримали найнижчі, хоча й позитивні, оцінки, і, відповідно, потребують пріоритетного покращення з боку адміністрації закладу освіти. Ці аспекти включають: роботу електронних платформ (що вимагає оптимізації програмного забезпечення та ІТ-інфраструктури), достатню кількість техніки на учня (що свідчить про необхідність докупівлі додаткових ноутбуків, планшетів чи комп'ютерів для досягнення співвідношення 1:1 або мінімізації черг), а також оновлення та розширення

спортивного інвентарю. Ефективне управління матеріально-технічним забезпеченням повинно негайно зосередитися на усуненні виявлених прогалин для підвищення загального рівня освітніх послуг та максимальної відповідності вимогам усіх учасників освітнього процесу.

2.3. Шляхи удосконалення управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності у Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі»

На основі проведеного аналізу та результатів анкетування батьків і педагогів було визначено ключові проблемні зони та ресурси для розвитку матеріально-технічної бази закладу. Подальший розвиток матеріально-технічного забезпечення потребує системного та стратегічного підходу, що відповідає освітній філософії Марії Монтессорі та сучасним вимогам до безпечного, інклюзивного та розвивального середовища.

Нами запропоновано удосконалення управління матеріально-технічним забезпеченням у Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі» за такими напрямками – рис. 2.9.

Розглянемо ці напрями детальніше.

Так, для оптимізації процесу планування матеріально-технічних ресурсів слід:

1. Запровадити щорічний аудит матеріально-технічного забезпечення, який включатиме:

- інвентаризацію обладнання та Монтессорі-матеріалів;
- оцінку їх фізичного стану;
- аналіз потреб за кожною віковою групою.

2. Створити середньостроковий (3-річний) план оновлення ресурсів, який дозволить уникати хаотичних закупівель і рівномірно модернізувати навчальне середовище.

3. Залучити педагогів до планування, оскільки саме вони найкраще розуміють функціональність матеріалів і спрямованість розвитку дітей.

Рис. 2.9. Напрями удосконалення управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності у Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі», розроблено автором.

Щодо удосконалення закупівельної діяльності, то тут можна запропонувати наступне:

1. Перехід на прозору, стандартизовану процедуру закупівель, яка включає:
 - чітке формування технічних вимог;
 - порівняння мінімум трьох комерційних пропозицій;
 - аналіз співвідношення «ціна-якість».
2. Використання сертифікованих Монтессорі-матеріалів (Nienhuis, Gonzagarredi тощо), що гарантує їх відповідність методиці.
3. Тестування нових матеріалів перед закупівлею, наприклад, у форматі «пілотної гри» протягом 1-2 тижнів.
4. Розвиток партнерства з постачальниками для отримання знижок, сервісного обслуговування та участі в освітніх виставках.
5. Підвищення ефективності використання Монтессорі-матеріалів можливе за таких умов:

1. Розробка внутрішнього стандарту використання матеріалів, яка включатиме:

- правила ротації;
- частоту оновлення;
- вимоги до розміщення в зональному середовищі.

2. Підвищення компетентності педагогів:

- тренінги щодо ефективної роботи з класичними та сучасними Монтессорі-матеріалами;
- майстер-класи з адаптації матеріалів для дітей з особливими освітніми потребами.

3. Впровадження системи моніторингу використання матеріалів, щоб визначати:

- найбільш затребувані матеріали;
- ті, що потребують заміни;
- рівень педагогічного навантаження на середовище.

Важливим є і розвиток матеріально-просторового середовища. Сюди доцільно включити:

1. Модернізацію меблів та зонування для забезпечення:

- відповідності віковим особливостям дітей;
- ергономічності;
- можливості самостійного доступу до матеріалів.

2. Створення STEM-зони Монтессорі, яка поєднає:

- природничі експерименти;
- робототехнічні набори;
- сенсорні лабораторії.

3. Покращення естетичного середовища:

- використання природних матеріалів;
- оновлення освітлення;
- забезпечення біофільного дизайну (рослини, натуральні кольори).

4. Оснащення додаткових просторів: музичної студії, спортивної кімнати, зони тихого відпочинку.

Важливою є й цифровізація управління матеріально-технічним забезпеченням. Вона має бути доповнена:

1. Впровадженням цифрової системи обліку обладнання:
 - QR-кодування матеріалів;
 - онлайн-облік зношення;
 - автоматичні нагадування про сервіс.
2. Електронною системою запитів від педагогів - для оперативної заміни/ремонту матеріалів.
3. Регулярною онлайн-комунікацією з батьками, щодо:
 - потреб у матеріалах;
 - участі у проєктах покращення середовища (благодійні збори, волонтерські ініціативи).

Також у Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі» доцільно підвищувати фінансову стійкість матеріально-технічного забезпечення через:

1. Диверсифікацію джерел фінансування, зокрема:
 - участь у грантових освітніх програмах;
 - благодійні фонди та партнерські проєкти;
 - цільові внески громади.
2. Створення фонду модернізації матеріально-технічного забезпечення, який формуватиметься за рахунок:
 - благодійних заходів закладу;
 - продажу дитячих виробів на шкільних ярмарках;
 - підтримки соціально відповідального бізнесу.
3. Пошук партнерів серед місцевих компаній (програми корпоративної соціальної відповідальності).

Слід також згадати заходи із забезпечення безпеки та відповідності санітарним нормам, що мають включати:

1. Регулярний технічний огляд інженерних систем: вентиляції, опалення, електромережі.
2. Оновлення спортивного обладнання відповідно до стандартів фізичної безпеки.
3. Відповідність санітарно-гігієнічним вимогам, зокрема якісне обладнання харчоблоку та медичного кабінету.

І наостанок у Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі» доцільно формувати культуру відповідального ставлення до матеріально-технічного забезпечення через:

1. Розробку правил спільного використання матеріалів для дітей, педагогів, батьків.
2. Виховні ініціативи для дітей, спрямовані на:
 - догляд за середовищем;
 - бережливе ставлення до обладнання.
3. Залучення батьків до екологічних акцій:
 - апсайклінг-проекти;
 - оформлення території;
 - виготовлення дидактичних матеріалів.

У підсумку відзначимо, що комплексне удосконалення управління матеріально-технічним забезпеченням у Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі» має ґрунтуватися на стратегічному плануванні, залученні педагогічного колективу, використанні сучасних Монтессорі-матеріалів та впровадженні цифрових інструментів управління. Застосування запропонованих заходів дозволить підвищити якість освітнього процесу, забезпечити гармонійний розвиток дітей і створити стабільне, безпечне та інноваційне освітнє середовище.

Висновки до розділу 2

Огляд практичних аспектів управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності Монтесорі школа-сад «Софі-Емілі» дозволив з'ясувати наступне:

1. Даний заклад функціонує як інноваційний приватний заклад, що реалізує цілісну, двоетапну освітню систему (дошкільна та початкова ланки), інтегруючи принципи педагогіки Монтесорі та сучасні державні стандарти НУШ. Оскільки заклад зосереджений на особистості дитини, а також на поглибленому вивченні мов, ІТ та STEAM-напрямів (через білінгвальне навчання), це потребує дуже якісного і сучасного матеріально-технічного забезпечення його діяльності. Завдяки поєднанню спеціалізованого Монтесорі-середовища, сучасної цифрової інфраструктури (системи «Єдина школа» та «Softbook») та належним чином обладнаної безпекової зони (власне укриття), заклад успішно формує комплексні компетентності в учнів, забезпечує високу якість освітнього процесу та підтверджує свою конкурентоспроможність на ринку освітніх послуг.

2. Проведене анкетування 48 респондентів (батьків та педагогів) підтвердило високий рівень задоволеності матеріально-технічним забезпеченням діяльності Монтесорі школа-сад «Софі-Емілі», де загальний середній бал оцінки матеріально-технічного забезпечення становить 4,7-4,9 (за 5-бальною шкалою), а майже 90% опитаних вважають, що матеріальна база повністю відповідає їхнім очікуванням. Найвищі оцінки отримали критично важливі для приватного закладу аспекти: безпека та облаштування укриття, відповідність навчальних приміщень віковим особливостям (принципам Монтесорі), а також сучасне оснащення для STEAM та ІТ-освіти. Виявлені незначні зауваження, такі як потреба у більшій кількості планшетів та оновленні спортивного інвентарю, мають точковий характер і є рекомендаціями для подальшого стратегічного планування та оптимізації ресурсного менеджменту, що додатково зміцнить конкурентні переваги закладу.

3. На основі проведеного аналізу та анкетування виявлено, що удосконалення управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі» вимагає системного підходу, зосередженого на восьми ключових напрямках, що взаємно доповнюють один одного: від оптимізації планування ресурсів і удосконалення закупівельної діяльності до цифровізації управління матеріально-технічним забезпеченням та підвищення фінансової стійкості. Комплексна реалізація цих заходів, особливо у частині розвитку матеріально-просторового середовища (створення STEM-зони Монтессорі) та підвищення ефективності використання дидактичних матеріалів, дозволить закладу підвищити якість освітнього процесу, забезпечити інноваційність та безпеку середовища, а також зміцнити його конкурентоспроможність у сфері приватної освіти.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі досліджено особливості управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності приватного закладу освіти - Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі» та запропоновано шляхи його удосконалення. У підсумку зауважимо наступне:

1. Розглянувши поняття матеріально-технічного забезпечення діяльності закладу освіти, відзначимо, що його слід розглядати як сукупність матеріальних ресурсів, технічних засобів, обладнання, приміщень та інфраструктурних умов, що необхідні для реалізації освітнього процесу відповідно до державних стандартів. Воно охоплює як базові елементи освітнього середовища (навчальні кабінети, меблі, навчальні матеріали, комп'ютерну техніку), так і спеціальні засоби навчання для дітей з особливими освітніми потребами. Належне матеріально-технічне забезпечення діяльності створює передумови для якісної освіти, забезпечує безпечні умови для всіх учасників освітнього процесу та підтримує інноваційні освітні практики.

Дослідивши особливості управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності закладу освіти, ми дійшли висновку, що воно є невід'ємною складовою ефективного функціонування приватного закладу освіти й охоплює планування, організацію, контроль і аналіз ресурсного забезпечення. Це складний багаторівневий процес, у якому беруть участь керівник закладу, відповідні служби, засновники, державні інституції. Результативне управління передбачає раціональне використання ресурсів, оновлення матеріально-технічної бази, дотримання нормативно-правових вимог, залучення інвестицій та участь громадськості. Такий підхід забезпечує стабільність освітнього процесу, підвищує його якість і сприяє розвитку сучасного освітнього простору.

2. Нормативно-правове регулювання матеріально-технічного забезпечення діяльності приватних закладів освіти в Україні здійснюється

комплексом законів, підзаконних актів і державних стандартів, що визначають вимоги до якості та безпеки освітнього процесу. Фундаментальними актами є Конституція України, Закони України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про загальну середню освіту» та «Про вищу освіту», які встановлюють загальні вимоги до належних і безпечних умов навчання та праці. Особливе значення для матеріально-технічного забезпечення мають Постанови Кабінету Міністрів України, що затверджують Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності, які містять конкретні вимоги до площі приміщень, наявності необхідного обладнання, зокрема для інклюзивного навчання та дотримання санітарних норм; Накази Міністерства освіти і науки України, які визначають Типові переліки засобів навчання та навчального обладнання для освітніх кабінетів, лабораторій та спортивних залів (наприклад, для фізики, хімії, інформатики); Державні будівельні норми та санітарні регламенти, що встановлюють обов'язкові вимоги до технічного стану будівель, вентиляції, освітлення, пожежної безпеки та інклюзивної доступності, прямо впливаючи на потреби та планування матеріально-технічної бази.

3. Здійснюючи характеристику матеріально-технічного забезпечення діяльності у Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі», ми дізналися, що цей приватний заклад являє собою прогресивний освітній комплекс, який успішно поєднує філософію педагогіки Монтессорі із вимогами національних стандартів (зокрема, НУШ), забезпечуючи безперервний освітній цикл від дошкільної до початкової ланки. Цей заклад буде навчальний процес навколо особистісного розвитку дитини та робить акцент на поглибленні знань з іноземних мов, ІТ та STEAM-дисциплін через білінгвальний формат, що вимагає висококласної та сучасної матеріально-технічної бази. Завдяки наявності спеціалізованого Монтессорі-середовища, розвиненої цифрової інфраструктури («Єдина школа», «Softbook») та обладнаного укриття, Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі» гарантує високу якість навчання, сприяє формуванню багатоаспектних компетентностей в

учнів та підтримує високу конкурентоспроможність на ринку освітніх послуг.

Також нами було здійснено аналіз управління матеріально-технічним забезпеченням діяльності Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі». У дослідженні взяли участь 48 учасників освітнього процесу, і їх опитування засвідчило високу ступінь задоволеності станом матеріально-технічної бази (МТБ), про що свідчить середній оціночний бал 4,7-4,9 із 5 можливих. Фактично, переважна більшість респондентів (близько 90%) підтвердили, що матеріальне оснащення повною мірою відповідає їхнім очікуванням. Найвищі показники отримали ключові конкурентні переваги приватного закладу: безпекове середовище та наявність укриття, ергономічна відповідність класів принципам Монтессорі-педагогіки, а також передове обладнання для напрямків STEAM та IT. При цьому висловлені невеликі побажання, що стосуються, наприклад, збільшення кількості гаджетів чи модернізації спортивного інвентарю, є локальними рекомендаціями, які необхідно врахувати в процесі стратегічного розвитку та оптимізації управління ресурсами.

4. Проведене дослідження виявило, що підвищення ефективності управління матеріально-технічною базою «Монтессорі школа-сад «Софі-Емілі» потребує стратегічного та багатокомпонентного плану, який охоплює вісім взаємопов'язаних сфер. Цей план передбачає широкий спектр трансформацій: від впорядкування процесів планування та вдосконалення закупівель до впровадження цифрових технологій для контролю над активами та посилення фінансової стабільності ресурсної бази. Пріоритетне втілення цих рекомендацій, зокрема щодо модернізації навчального простору (створення інтегрованої STEM-зони Монтессорі) та раціоналізації використання дидактичних матеріалів, дасть можливість закладу покращити якість освітніх послуг, забезпечити безпечне та інноваційне середовище і, відповідно, підсилити свої позиції серед приватних освітніх установ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Актуальні питання реформування освіти в Україні : монографія. Київ: ДНУ «Інститут освітньої аналітики», 2018. 246 с.
2. Актуальні питання управлінської діяльності керівника ЗЗСО: навч.-метод. посібник / Авт.-укл.: М.Є. Смирнова, М.С. Астахова, Л.І. Дух, Т.С. Китиченко. Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2021. 172 с
3. Бех І.Д. Сучасна освіта на шляху досконалості. *Рідна школа*. 2021. №6. С. 11-14.
4. Биков В.Ю. Відкрита освіта і відкрите навчальне середовище // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків : НТУ «ХП». 2008. - №2. С. 116-123.
5. Биков В.Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти: монографія. Київ : Атіка, 2016. 684 с.
6. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О., Ліннік О.О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. 2-ге вид., переробл. і доп. Київ: Державна служба якості освіти, 2021. 350 с.
7. Бойчик І.М. Економіка підприємства : підручник. Кив: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
8. Гордійчук А.С., Стахів О.А., Кузнецова Т.В., Збагерська Н.В. Організація і технологія матеріально-технічного забезпечення підприємства: навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2012. 256 с.
9. Григораш В.В., Касьянова О.М., Мармаза О.І. Управління навчальним закладом: навч.-метод. посібник; 2-ге перевид. Харків: Ранок, 2016. 160 с.
10. Даниленко Л. Інноваційний освітній менеджмент: навчальний посібник. 2-ге вид. Київ: Главник, 2014. 144 с.
11. Дарманська І.М. Освітній менеджмент: навчальний посібник. Хмельницький: ХГПА, 2021. 200 с.

12. Дахін О.М. Освітні технології: сутність, класифікація, ефективність. *Шкільні технології*. 2017. № 2. С.34-38
13. Демчук В. С. Основи освітнього менеджменту. 2-ге перевид. Київ: Ленвіт, 2016. 263 с.
14. Державні будівельні норми України «Будинки і споруди. Заклади освіти» (ДБН В.2.2-3:2018). URL: <https://dreamdim.ua/wp-content/uploads/2018/08/DBN-V22-3-2018.pdf>
15. «Деякі питання про типи організації освітньої діяльності закладів дошкільної освіти»: Постанова Кабінету Міністрів України від 07.07.2025 р. за № 818. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/818-2025-%D0%BF>
16. Дмитренко Г.А. Стратегічний менеджмент у системі освіти: навчальний посібник; 4-те вид. Київ: МАУП, 2017. 303 с.
17. Довгань Л.Є., Мохонько Г.А., Малик І.П. Управління проектами: навчальний посібник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.
18. Дроздова О. М. Інноваційні підходи до управління навчальним закладом. *Таврійський вісник освіти*. 2015. № 3. С. 81-86.
19. Зайчук В.О. Управління якістю освіти як складова державної освітньої політики. *Педагогіка і психологія*. 2013. № 1. С. 56-78.
20. Закон «Про дошкільну освіту» від 06.6.2024 р. за № 3788-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/3788-20>
21. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. за № 2145-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2145-19>
22. Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 р. за № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/463-20>
23. Євдокимова Т. Управління закладом загальної середньої освіти у контексті зміни суспільної парадигми. *Завуч. Шкільний світ*. 2018. № 19. С. 18-22.
24. Коваленко В. Управлінський процес у сучасній школі. *Директор школи. Шкільний світ*. 2017. №49. С. 21-26.

25. Кондренко О.К. Проблеми забезпечення матеріальними ресурсами вітчизняних закладів освіти. *Науково-педагогічні студії*. 2022. №4. С. 68-72
26. Конституція України від 28.06.1996 р. за № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
27. Куракін Є.Б. Технологізація освіти - вимога часу. *Педагогічні інновації*. 2018. № 3. С.23-33.
28. Кухарський В., Осередчук О., Мазуркевич М. Система забезпечення якості освіти в Україні: розвиток на засадах європейських стандартів та рекомендацій: посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 279 с.
29. Лалак Н.В., Чекан К.В. Сучасний погляд на управління закладами загальної середньої освіти. *Освіта і наука*. 2018. Вип.2(25). С.125-129.
30. Лисенко Н.В. Організація дослідно-експериментальної діяльності у закладі загальної середньої освіти. *Географія та економіка в рідній школі*. 2019. № 6. С. 34-36
31. Лукіна Т.О. Управління якістю загальної середньої освіти: навчально-методичний посібник. Київ: Педагогічна думка, 2020. 230 с.
32. Лукіна Т.О. Державне управління якістю загальної середньої освіти в Україні. 2-ге вид. Київ: Педагогічна думка, 2012. 342 с.
33. Мармаза О.І. Менеджмент освітньої організації. Харків: ТОВ «Щедра садиба», 2017. 126 с.
34. Мартинюк О.А. Матеріальне забезпечення освітнього закладу: основні виклики та шляхи подолання. *Причорноморські економічні студії*. 2017. Вип. 8. С. 89-96
35. Матат Д.К. Розширення матеріально-технічної бази закладу освіти. *Освіта України*. 2021. №9. С. 12
36. Мовчан Л.В. Суб'єкти та об'єкти як ключові елементи системи якості освіти у ЗЗСО. *Вісник університету імені Альфреда Нобеля*. 2021. №. 13. С. 32-37.

37. Низковська О.В., Чуприна О.Б. Обладнання закладів освіти. Збірник нормативно-правових актів щодо матеріально-технічного забезпечення галузі освіти. Київ: ДНУ «ІМЗО», 2019. 237 с.

38. Нова Українська Школа: концепція. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>

39. Нові підходи до управління освітнім закладом в умовах реформування освіти : методичний посібник для керівників закладів загальної середньої освіти / Уклад. : Л.М. Михайлова, Л.М. Савенко, В.С. Стасюк. Харків : «Друкарня Мадрид», 2018. 98 с.

40. Окунів Т.С. Дослідження існуючої системи матеріально-технічного забезпечення закладів вищої освіти. *Інноваційна педагогіка*. 2018. №5. С. 97-102.

41. Опачко М. В. Системний та інтегративний підходи в освіті : навчально-методичний посібник. Ужгород, УжНУ : Говерла, 2016. 78 с.

42. Освіта дорослих : енциклопедичний словник / За ред. В.Г. Кременя, Ю.В. Ковбасюка. Київ : Основа, 2014. 496 с.

43. Організаційно-методичне забезпечення моніторингових досліджень якості загальної середньої освіти: монографія / Кол. авт.: О.І. Ляшенко, Т.О. Лукіна, Л.С. Ващенко та ін. Київ: Педагогічна думка, 2013. 160 с.

44. Петрицька О. Сутність та характеристика елементів освітнього середовища сучасного університету. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2020. №2(49). С. 105-116

45. Петров В.Ф. Упровадження інноваційних технологій в управління закладом загальної середньої освіти. *Таврійський вісник освіти*. 2020. № 3. С. 29-35.

46. Петрушева М.В. Менеджмент гімназії: основні виклики. *Освіта України*. 2021. №6. С. 44-49

47. Побірченко Н. Ресурсна база сучасного освітнього закладу та напрями її розширення. *Молодий учений*. 2021. №11. С. 9-14.

48. Подорожній Г.М. Підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу закладу освіти. *Науково-педагогічні студії*. 2018. № 11. С. 65-69.

49. Про Національну доктрину розвитку освіти: Указ Президента України від 17.04.2002 р. за № 347/2002. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/347/2002>

50. Про Державну національну програму «Освіта» («Україна XXI століття»): Постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.1993 р. за № 896. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/896-93-%D0%BF>

51. Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 р. за № 903-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/903-2017-%D1%80>

52. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації освітнього простору Нової української школи»: Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.03.2018 р. за № 283. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/card/v0283729-18>

53. Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 30.11.2020 р. за № 1480. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/77685/

54. Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 р. за № 2205. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z1111-20>

55. Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11. 2011 р. за № 1392. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF#Text>

56. Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/195/2020>

57. Про затвердження «Положення про вище професійне училище та центр професійно-технічної освіти»: Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.06.2000 р. за № 225. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z0442-00>

58. Про затвердження «Положення про куточок живої природи загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів»: Наказ Міністерства освіти і науки України від 09.08.2002 р. за № 456. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z0715-02>

59. Про затвердження «Положення про міжшкільний ресурсний центр»: Наказ Міністерства освіти і науки України від 09.11.2018 р. за № 1221. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z0063-19>

60. Про затвердження «Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів»: Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.07.2004 р. за № 601. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z1121-04>

61. Про затвердження «Положення про навчальні кабінети з природничо-математичних предметів загальноосвітніх навчальних закладів»: Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 14.12.2012 р. за № 1423. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z0044-13>

62. Про затвердження «Положення про опорний заклад освіти»: Постанова Кабінету Міністрів України від 19.06.2019 р. за № 532. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/532-2019-%D0%BF>

63. Про затвердження «Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах»: Наказ Міністерства освіти і науки України від 30.05.2006 р. за № 419. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z0711-06>

64. Про затвердження «Положення про професійно-технічне училище при спеціальній виховній установі»: Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 р. за № 631/1824/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z0770-18>

65. Про затвердження «Порядку забезпечення допоміжними засобами для навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах освіти»: Постанова Кабінету Міністрів України від 09.12.2020 р. за № 1289. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1289-2020-%D0%BF>

66. Про затвердження «Порядку організації інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти»: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.04.2019 р. за № 530. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/530-2019-%D0%BF>

67. Про затвердження «Примірного переліку ігрового та навчально-дидактичного обладнання для закладів дошкільної освіти»: Наказ Міністерства освіти і науки України від 19.12.2017 р. за № 1633. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zaterdzhennya-primirnogo-pereliku-igrovogo-ta-navchalno-didaktichnogo-obladnannya-dlya-zakladiv-doshkilnoyi-osviti>

68. Про затвердження «Типового переліку допоміжних засобів для навчання (спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку) осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються в закладах освіти»: Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.04.2018 р. за № 414. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z0582-18>

69. Про затвердження «Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів і STEM-лабораторій»: Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.04.2020 р. за № 574. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z0410-20>

70. Про затвердження «Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи»: Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.02.2020 р. за № 143. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z0258-20>

71. Про затвердження «Типового переліку комп'ютерного обладнання для закладів дошкільної, загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти»: Наказ Міністерства освіти і науки України від 02.11.2017 р. за № 1440. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z0055-18>

72. Рубцов В.В. Ефективність використання матеріально-технічної бази закладу дошкільної освіти. *Дошкільне виховання*. 2017. № 1. С. 114-119

73. Семенець О.І. Управління якістю освіти у закладах середньої освіти. *Грані*. 2019. № 22 (8). С. 47-59

74. Управління закладом освіти: підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, О.С. Боднар, В.В. Радул, О.М. Старокошко, Ю.І. Кондратенко. 2-е вид. перероб. і допов. Бердянськ: БДПУ, 2022. 506 с.

75. Філософсько-методологічні засади підвищення якості освіти України: європейський вимір / Авт. кол.: В. Андрущенко, М. Бойченко, Л. Горбунова, І. Надольний та ін. Київ: Педагогічна думка, 2016. 220 с.

76. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: навчальний посібник. 3-тє перевид. Київ: Знання, 2018. 365 с.

77. Цюняк О. Інноваційне середовище як чинник підвищення якості освітнього процесу. *Інноваційна педагогіка*. 2021. №15. С. 207-213

78. Цюман Т.П., Бойчук Н.І. Кодекс безпечного освітнього середовища: метод. посібник. К., 2018. 56 с.

79. Яременко П.С. Якість освіти в Україні. 3-тє вид. Київ: Лібра, 2015. 97с.

80. Яхнін Я.К. Сучасні підходи до якості освіти. 4-те вид. Київ: Наук. думка, 2019. 143 с.

81. Alagbe S.O., Yusuf H.O. Enhancing Educational Outcomes Through Effective Resource Management. *Allied Business Academies*. 2022. P. 34-39

82. Glover D., Levacic R. Educational Resource Management: An international perspective. London: UCL Press, 2020. 267 p.

83. Kaiseroglou N., Sfakianaki E. A review of total quality management applications in schools. *International Journal of Management in Education*. 2020. № 14(2). P. 121-121.

84. Levacic R. Financial and Resource Management for Schools. London: Routledge (2nd ed.). 2014. 189 p.

85. Pramono B. S., Pratiwi Y. The Effectiveness of School Resources Management in Improving the Quality of Education. *International Journal of Educational Management and Innovation*. 2021. №2(2). P. 1-10.

86. Prasad L, Gulshan S.S. Management Principles and Practices: Excel Books. 2011. 461 p.

87. Visscher M., Haelermans R. Facility management in education: exploring the cost-efficiency of school buildings and physical environment in private and public schools. *Journal of Educational Administration*. 2016. Vol. 54, Is.5. P. 593-612.

**АНКЕТА ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЗАДОВОЛЕНOSTІ
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ МОНТЕССОРІ
ШКОЛА-САД «СОФІ-ЕМІЛІ»**

Мета опитування – визначити рівень задоволеності учасників освітнього процесу якістю матеріально-технічного забезпечення закладу та виявити напрями його вдосконалення.

Анкетування є анонімним. Зібрані дані будуть використані лише в узагальненому вигляді.

1. Загальна інформація респондента

1.1. Хто Ви?

☐ Батько/мати (законний представник)

☐ Педагог

☐ Інше (вказіть) _____

Для батьків:

1.2. Скільки років Ваша дитина навчається у закладі або скільки років ?

☐ Менше року

☐ 1–2 роки

☐ 3–4 роки

☐ Понад 4 роки

Для вчителів

1.2. Скільки років Ви працюєте у закладі ?

☐ Менше року

☐ 1–2 роки

☐ 3–4 роки

☐ Понад 4 роки

2. Оцінювання матеріально-технічного забезпечення закладу

Оцініть, будь ласка, за шкалою:

1 – дуже низько, 2 – низько, 3 – задовільно, 4 – добре, 5 – відмінно

2.1. Навчальні приміщення

2.1.1. Стан та комфортність класних кімнат

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

2.1.2. Оснащення навчальних кабінетів (інтерактивні панелі, проєктори, меблі)

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

2.1.3. Відповідність приміщень віковим особливостям дітей

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

2.2. Технічні засоби навчання

2.2.1. Доступність планшетів, комп'ютерів, цифрових ресурсів

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

2.2.2. Якість роботи техніки та швидкість доступу до навчальних платформ

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

2.2.3. Ефективність використання мультимедійних технологій у навчанні

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

2.3. Безпека та здоров'язбереження

2.3.1. Стан та обладнання укриття

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

2.3.2. Система охорони й відеоспостереження

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

2.3.3. Санітарно-гігієнічні умови, якість харчування

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

2.4. Навчально-методичне забезпечення

2.4.1. Забезпеченість підручниками й навчальними матеріалами

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

2.4.2. Робота з електронними платформами («Єдина школа», Softbook)

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

2.4.3. Наявність додаткових матеріалів (STEAM-лабораторія, робототехніка, творчі ресурси)

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

3. Додаткові послуги та простір розвитку

3.1. Оцінка матеріальної бази студій, секцій та гуртків

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

3.2. Забезпечення спортивного обладнання

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

3.3. Якість організації свят, майстер-класів, заходів

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

4. Загальна оцінка

4.1. Загальний рівень матеріально-технічного забезпечення закладу

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

4.2. Чи відповідає матеріальна база Вашим очікуванням?

☐ Так, повністю

☐ Частково

☐ Скоріше ні

☐ Ні

5. Відкриті питання

5.1. Які аспекти матеріально-технічного забезпечення Ви вважаєте найбільш ефективними?

5.2. Які недоліки або проблеми Ви можете відзначити?

5.3. Які покращення, на Вашу думку, варто впровадити в першу чергу?

Дякуємо за Ваш час та думку! Ваші відповіді допоможуть удосконалити освітнє середовище Монтесорі школа-сад «Софі-Емілі».